Testvér, csatlakozz a Magyar Élet Mozgalomhoz! Ára 10 fillér

DEBRECZENI UJSÁG

SZERKESZTŐSÉG-KIADÓHIVATAL: FERENCZ JÓZSEF-ÚT 56. SZÁM. TEL.: 21-90. ÉJJEL 10-TŐL 23-IG.

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: EGÉSZ ÉVRE 30 PENGŐ, FÉL ÉVRE 15 PENGŐ, HAVONTA 2.50 P

(TRIANON 19.) 1939 MÁRCIUS 16. CSÜTÖRTÖK | KER. POLITIKAI Nnapilap | XLIII. ÉVFOLYAM, 65. SZÁM

A magyar honvédség március idusán több, mint száz községet szállott meg Kárpátalján

Magyar kézre került többek között Nagyszőllős, Királyháza, Szolyva, Kendereske, stb. -- A magyar csapatok diadalmasan folytatják előnyomulásukat a Kárpátok felé -- Csáky külügyminiszter táviratváltása Volosinnal

Lengyelország nagy örömmel várja határán a magyar csapatokat

Budapest, március 15. A Magyar Távirati Iroda jelenti: A magyar királyi honvédvezérkar főnöke március 15.-én délben a következő hivatalos jelentést adta ki:

A magyar csapatok előnyomulása a ruszin területen március 15-én tovább haladt.

Prchala tábornok hadkövetet küldött a magyar lovasdandár parancsnokához és a cseh erők elvonulására 3 napi haladékot kért.

A magyar királyi honvédvezérkar főnöke azonnali fegyverletételt követel. Az ezirányú tárgyalások folyamatban vannak.

A magyar honvédség diadalmas előnyomulása

Budapest, március 15. A Magyar Távirati Iroda jelenti:

Azoknak a sorozatos határincidenseknek megtorlásaképpen, amelyek tegnap folytak le a magyar-ruszin határ mentén, a m. kir. honvédség csapatai három körzetben lépték át a határt a tegnapesti és az éjszakai órákban.

Súlyos határsértést követtek el, miut már jelentettük a csehek tegnap este a nagyszőllős-tiszaujlaki út mentén fekvő Fancsika községnél, ahol megállapítottan polgáriruhás terroristák támadták meg határőrségünket.

Határvédő csapataink a támadást visszautasítva megszállották Fancsika községet,

majd miután a csehek és a velük együtt küzdő terroristák tovább sem hagyták abba a lövöldözést, csapataink Nagyszőllős irányában tovább nyomultak előre.

Ugyanebben a körzetben Verbőcnél is támadást kíséreltek meg az ukrán-cseh bandák az ottani magyar térképhelyesbítő állomás ellen.

A térképészek fegyvert ragadva visszaverték őket és a határon át több kilométer mélységben üldözve szétverték a támadókat.

A munkácsi körzetben a munkácsi helyőrség parancsnoka a város biztonságának érdekében tovább folytatta előnyomulását és Szolyva irányában előrehaladva

birtokába vette az út mentén emelkedő katonailag fontosabb magaslatokat.

A közbeeső községek lakossága újjongó lelkesedéssel fogadta a magyarok bevonulását.

Az ungvári körzetben a tegnapi határsértés visszaverése után — ugyancsak átlépték a határt a m. kir. honvédség csapatai és az ellenség üldözése közben reggel 8 óráig birtokbavéve a város biztonságát szolgáló magaslatokat, több kilométer mélységben hatoltak be a Ruszin föld területére.

Munkács, március 15. A csehek az elmult éjszaka Fancsikánál és Verbőcnél a határt átlépve, határbiztosító erőinket megtámadták. A támadást határvédőink természetesen visszaverték és azonnal üldözésbe mentek át. A hajnali órákban mindkét pontnál egy kilométer mélységben hatoltak be a határon túlra, az üldözést a reggeli órák óta folytatják, hogy teljesen szétszórják a támadóikat.

A német sajtó a magyar álláspont mellett

Berlin, március 15. A szerda reggeli német lapok egyöntetűen a magyar álláspontot teszik magukévá és hangoztatják, hogy kétségtelen, — hogy

Magyarország egészen a lengyel határig meg fogja szállni Kárpát-Oroszországot.

A Kölnische Zeitung kiemeli, hogy a magyar sajtó és a magyar közvélemény szintén Szlovákia függetlensége mellett foglalt állást. A kormányhoz közelálló Uj Magyarság — írja a lap — jelentése szerint Magyarország, Németország, Lengyelország és Olaszország együttesen támogatják Szlovákia függetlenségét.

A Német Távirati Iroda tudósítójának illetékes magyar helyen nyilatkozatot adtak a kárpát-orosz kérdés megoldásáról. A nyilatkozat többek között a következőket mondja:

„A müncheni megegyezés határozatai a prágai kormány késlekedése miatt nem mentek teljesedésbe. Szlovákia önállóságának kikiáltásával Kárpát-Oroszország kérdése azonnali megoldást sürget.

Magyarország mindig a népek önrendelkezési jogának alapján állott.

Ezen az alapon kívánta mindig a kárpát-orosz területeket. E terület lakói ma is a Magyarországhoz való visszatérést kívánják.

A magyar kormány előtt ezerszámra fekszenek ilyen kérvények.

Magyarország is áhítva tekint a kárpát-orosz területre, mert az ország biztonságának útja nagyrészt ott található. Ezen nemcsak a katonai-földrajzi szempontokat értik, hanem elsősorban azt a védelmet, amelyet a kárpátoroszországi erdők a magyar vizszabályozásnak és a síkság mélyén fekvő vidékeinek biztosítanak.

Az Erdős Kárpátok területe 10 millió magyar életének biztosítékát jelenti.

Magyarország nem téveszti szem elől, hogy ez a biztosíték kezébe kerüljön"

A sajtó budapesti és huszti jelentésekben beszámol azokról a terrorcselekményekről, amelyeket a csehek a magyarok ellen követtek el. A lapok megírják, hogy Magyarország 12 óra lejáratú jegyzéket intézett a cseh kormányhoz és egyuttal megkezdték bevonulásukat Kárpát-Oroszországba.

A huszti vérfürdő

Husztról érkező jelentés szerint az éjjel folyamán rendkivül súlyos összetűzés volt a lakosság és rendőrkülönitmények között. A halottak számát negyvenre teszik. Közelebbi részletek az összetűzésről még nem érkeztek.

Pozsony, március 15. (MTI) Prágából jelentik, hogy Huszt környékén felszedték a vasútisineket. A csehek egy lőporraktárt levegőbe repítettek.

Ruszinszkó lakossága az elnyomók ellen

Munkács, március 15. Az utóbbi napokban az ukránok és csehek olyan nagy terrort fejtettek ki a ruszinokkal szemben, hogy az elkeseredett lakosság fellázadt ellenük. — Március 14.-ére virradó éjjel lázadás tört ki Ruténföldön és a csehek és ukránok eközben magyar területre igyekeztek betörni, meg akarták ismételni a január hatodiki eseményeket. Az ukránok és csehek határsértéseit megelégelte a magyar csapat s megtorlásul fegyveréhez nyult és megkezdte a szigorú tisztogató munkát.

A felszabaduló falvak lakossága Örhegyaljján és Szélestón örömmámorban letérdepelve fogadták a bevonuló felszabadító csapatokat, mely ek kiüzték az idegen terroristákat.

Ma reggel félkilenc órakor az 1848-as emlékoszlopra kitüzték előrenyomuló csapataink Horthy Miklós kormányzó úr őfőméltósága képét és a magyar nemzeti lobogót.

Délután négy órakor a klastromaljai hírhedt ukrán kolostorra felkerült a magyar nemzeti zászló. Az ukránok és csehek ellentámadással próbálkoztak és a védtelen falvak lakosságát megtámadták. Mindenütt irtózatos terrort fejtettek ki.

Számos magyar és ruszin ember

letartóztattak és ismeretlen helyre vittek. Ezeknek a sorsa egyelőre bizonytalan.

A csehek és ukránok minden eszközt felhasználnak, hogy hatalmukat megtartsák és az utolsó pillanatban összefogtak az őslakosság és a magyarok ellen.

A harc minden ponton tart. A lakosság fegyvereket keritett és védekezik. Mindenütt azt hirdetik, — hogy a magyar csapatok bevonulásától várják sorsuknak jobbra fordulását.

Megerősitették a lengyel őrséget a ruszin határon

Varsó, március 15. A lengyel fővárosban hallatlan feszültség uralkodik a szlovákiai és ruszin események miatt. A lapok külön kiadást adnak a ruszin eseményekről.

A lengyel külügyminisztérium kommünikét adott ki, amely szerint a lengyel kormány tekintettel a ruszinszkói feszült helyzetre, a lengyel-ruszin határon megerősítette a határőrséget. A másik kommüniké cáfolja a Stefáni iroda azon hirét, hogy a lengyel katonaság átlépte a lengyel-ruszin határt.

Egy állam se ellenzi Ruténia visszatérését Magyarországhoz

London, március 15. Az angol sajtó temeti a München utáni Csehszlovákiát. Az egyetlen nem vitás esemény, amelyet a lapok megelégedéssel fogadnak, vagy legalább nem helytelenitenek, az a kilátás, hogy a Rutén föld visszatér Magyarországhoz és megvalósul a közös lengyel-magyar határ. Az összes lapok közlik a magyar ultimátumot, annak indokolását és előzményeit, kiemelve, hogy egy állam sem ellenzi Ruténia visszatérését.

A Times jelenti Varsóból: Hivatalos körök és a nagyközönség lelkesen üdvözli a régóta hőn óhajtott magyar-lengyel határ megvalósulását. Az érintkezés helyreállitása Magyarországgal és a mesterséges autonóm rutén tartomány megszünése a lengyel politika következetesen szem előtt tartott fő programpontja volt.

Arra a hirre, hogy a magyar csapatok megindultak az ukrán terrorbandák által sanyargatott magyar és ruszin lakosság felszabadítására, a rohói Szics-különitmény tagjai minden mozgathatót összeszedtek a községben és felkészültek a menekülésre. A fogolytáborból megszökött két ruszin tanító elbeszélése szerint az internált magyarokat, ruszinokat és németeket napok óta azzal fenyegeti, hogy fel fogják őket koncolni.

A román határ menti Nagybocskó községben az ukrán terroristák elviselhetetlen rémuralma miatt a lakosság fellázadt. Az ukrán terroristák golyószórókkal és kézigránátokkal verték le a felkelést. Sok ruszin és magyar lakost elhurcoltak. Ezeknek sorsa teljesen ismeretlen. Attól tartanak, hogy felkoncolták őket.

Arra a hírre, hogy Szlovenszkó kikiáltotta függetlenségét, Tuzse kraszna község lakossága megtámadja az ukrán terrorbandák helyi csoportját. Éles harc fejlődött ki, amelybe azonban sem a cseh katonaság, sem a cseh csendőrség nem avatkozott be.

VIGSZINHÁZ
MA UTOLJÁRA a legnagyobb magyar film:
Bors István
Páger Antal
felejthetetlen alakitása!
Holnaptól: „KATJA"
a legszebb orosz történet

A magyar kormány nem függeszti fel a hadműveleteket

Budapest, március 15. gróf Csáky István külügyminiszter Volosin dr.-hoz intézett táviratára Volosin dr. azonnal válaszolt. A magyar kormány tudomására hozza, hogy 3 tagú küldöttséget indított el Budapestre s kéri a hadműveletek megszüntetését. Gróf Csáky külügyminiszter értesitette Volosint, hogy küldöttségét a közismert magyar vendégszeretettel várja,

a hadműveletek felfüggesztése azonban — miután már megindultak — technikai okokból lehetetlen.

Annak a reményének ad kifejezést, hogy Volosin úgy is, mint egyházi férfiú mindent el fog követni a felesleges vérontás megakadályozására.

Lengyelország nagy örömmel várja határán a magyar csapatokat

Róma, március 15. (MTI) Róma feszült érdeklődéssel követi a középeurópai eseményeket s a lapok hasábos tudósitásokban számolnak be Csehszlovákia megszünéséről. Az olasz sajtó helyesli Németország és Magyarország eljárását.

A Giornale D'Italia Varsóból ezeket jelenti: Varsóban nagy helyeslléssel fogadták Magyarország közbelépését a ruszin föld kérdésében. Bár Varsót és Budapestet nem füzi egybe semmiféle különleges szerződés, a két országot összekapcsoló hagyományos barátság több alkalommal már gyakorlatilag is megnyilvánult. Lengyelország nagy örömmel várja határán a magyar csapatokat. Krakkóból a polgári hatóságok már a határra vonultak, — ahová igen sok újságiró és tér képész is megérkezett.

Varsó, március 15. Beck lengyel külügyminiszter szerdán kihallgatáson fogadta Hóry András magyar és Moltke német nagykövetet.

Pozsony, március 15. Német TI: Tiz óra óta ülésezik a minisztertanács. Tárgya a kormány újjászervezése. Kimondottan nemzetiekből álló kormányról beszélnek.

Pozsony, március 15. (MTI) Mint Husztról jelentik, mintegy 10 ezer szics gárdista az eddigi rendőrfőnök parancsnoksága alatt lefegyverezte a cseh katonaság nagyrészét.

Huszt, március 15. (MTI) Kárpátoroszország lakossága arra a hirre, hogy Szlovákia kimondta függetlenségét, gyüléseket akart rendezni, hogy kérje Magyarországhoz való csatolását. A cseh rendőrség és a szics gárda embertelen módon akadályozta meg a tüntetést. Két községben rálőttek a tömegre, mintegy 15 ember életét vesztette.

A ruszin nép vissza akar térni Szent István államába

Ungvár, március 15. (MTI) Ungvárra érkezett hirek szerint a ruszinföldi nemzeti szervek szerdán délelőtt ülést tartottak, amelyen a szlovák függetlenség kikiáltásával s a magyar kormánynak a ruszinszkói eseményekkel kapcsolatban Prágához intézett jegyzéke következtében előállott helyzettel foglalkoztak. Az ülésen egyhangúan elhatározták, hogy

felszólitják a Volosin kormányt hogy kezdje meg haladéktalanul a tárgyalásokat a magyar kormánnyal Ruszinszkó békés átadására,

az esetleges vérontás elkerülésére. Ugyanekkor felkérik a magyar kormányt, hogy a ruszin nép hő kívánságának tegyen eleget és teljesen szabaditsa meg az utóbbi időben annyi megpróbáltatáson keresztül ment ruszin földet.

A ruszin nép szent kivánságát teljesiti a magyar kormány, ha vissza vezeti Rákóczi népét Szent István államába,

melytől csak a gyászos mesterkedések szakithatták el húsz esztendővel ezelőtt.

Munkács, március 15. MTI: Ma délelőtt 60 főből álló fogolyszállitmányt hoztak a városba, főként cseheket és ukránokat. A délutáni — órákban újabb foglyok érkeztek. Ezeket minden valószinűség szerint az ország belsejébe viszik tovább.

A felszabadult községek leirhatatlan örömmel fogadják a magyar csapatokat

Budapest, március 15. (MTI) Az Erdős Kárpátok területének a m. kir. honvédség csapatai részéről történő megszállása az eddigi jelentések szerint komoly ellentállás nélkül megy végbe.

A csapatok éle a Latorca völgyébe jutott a legmesszebbre előre.

Itt a honvéd csapatok elérték Szolyvát, ezzel birtokukba került a ruszin föld mai úthálózatának legfontosabb közlekedési csomópontja.

Leirhatatlan az öröm, amellyel a felszabadult községek lakossága a magyar csapatokat mindenütt fogadja. A Latorca menti Kölcsény, — Szentmiklós, Alsógereben, Ványafalu, Kishídvég, Ujlövisfalva és Szolyva lakosságát teljesen váratlanul érte a bevonulás s az esti órákban mégis már a magasan fekvő hegyi falvakban is elterjedt a felszabadulás hire.

A Prchala tábornok által kérelmezett kiürítési tárgyalások folyamatban vannak. A magyar csapatok előnyomulása természetesen a tárgyalásokra való tekintet nélkül szakadatlanul tovább tart, mert mint ismeretes

a m. kir. honvédvezérkar főnöke az azonnali fegyverletétel álláspontjára helyezkedett

s igy a tárgyalások eredménye semmi esetre sem befolyásolhatja a honvédség térfoglalását. Rendkivül megnehezíti egyébként a honvédcsapatok előnyomulását az utak csaknem járhatatlan állapota, valamint az a tény, hogy a szics szervezet, melynek tulnyomó zöme Lengyelországból szivárgott be s oda most visszatérni nem mer, kétségbe esésében sok helyen megrongálja a közlekedési vonalak mütárgyait és igy

a hidak nagyrésze használhatatlan.

Emiatt gyakran órákra megszakad a menetoszlopok előrehaladása. — Csapataink hangulata a nehéz hegyi terep és a reggel óta tartó hófuvás ellenére is kiváló.

Az eddigi határ közelében levő s a mai napon felszabadult falvak lakossága seregestől tódul a november óta tőlük elvágott szomszéd községekbe. Kisalmás, Bárdháza, — Hakarja, Fogaras, Zsófiafalva, Beregleányfalva, Nyirhalom, Felsőkerepec, Kendereske, Kusténfalva, Kölcsény, Korond, Mezőterebes és Ujdávidháza, valamint még számtalan község lakossága együtt örvendezik a már régebben felszabadult vidékek népével.

Több, mint száz község magyar kézen

Budapest, március 15. A m. kir. honvédség vezérkari főnöke 1939 **március 15-én 20 órakor** az alábbi hivatalos jelentést adta ki:

A Ruszinszkóban elhelyezett cseh erőd parancsnokával a tárgyalások folyamatban vannak. A m. kir. honvédség csapatai igen nehéz időjárási és közlekedési viszonyok között folytatják előnyomulásukat. — Március **15-én 20 óráig a csapatok elérték:**

A Tisza völgyében Veréce, a Borsova völgyében Cserhalom, a Latorca völgyében Szolyva és az Ung völgyében Okemance általános vonalát. A mai napon több, mint száz község jutott a honvédség birtokába, közöttük Nagyszőllős, Királyháza, Szolyva, Szentmiklós, Nevicke. A lakosság a bevonuló csapatokat mindenütt nagy lelkesedéssel fogadta.

A munkácsi püspök beszéde a rádióban

Budapest, március 15. Sztojka Sándor, a munkácsi gör. kat. egyházmegye püspöke, szerdán este a magyar rádióban ruszin és magyar nyelven szózatot intézett a ruszin a ruszin néphez s ebben többek között ezeket mondotta:

— Fogadjátok bizalommal és szeretettel a bevonuló honvédeket. Az öröm jelével harangozzatok az összes harangokkal s adjatok hálát a jó Istennek, hogy Szent István király koronája alatt olyan országnak leszünk ismét a magyarokkal egyenrangú polgárral, ahol egyházunk, hitünk, szeretett népünk nyelve és a legszebb jövő mindannyiunk részért Isten segitségével biztositva van.

Kedves magyar testvérek! Titeket pedig arra kérlek, fogadjátok a Verhovina ruszinjait is olyan szeretettel, mint amiliyennel minket fogadtatok.

Ülést tartott a legfelsőbb honvédelmi tanács

Budapest, március 15. Ma **délelőtt** tiz órakor a legfelsőbb honvédelmi tanácsa gróf Teleki Pál miniszterelnök elnöklésével ülést tartott.

Otromba nyilasfüntetés az Operaház diszelőadásán

Budapest, március 15. A március 15-iki nemzeti ünnep alkalmából a Magyar Cserkészszövetség rendezésében az Operaházban diszelőadás volt, melyet megtisztelt megjelenésével Magyarország kormányzója is, gróf Teleki Pál miniszterelnök kiséretében. A diszelőadás megkezdése előtt egy cserkész üdvözölte a Kormányzót és beszéde közben néhány szélsőséges rendbontó Szálasi Ferencet éltette. A rendbontókat elhalgattatta az Operaházat zsúfolásig megtöltő ünneplő közönség, mely hosszasan lelkesen tapsolta és éljenezte a Kormányzót. A rendbontókat nyomban eltávolitották s a diszelőadás rendben folyt le.

Megállapitották, hogy a zavarkeltők a feloszlatott Hungarista-mozgalom egyik budapesti szervezetének tagjai s a rendbontó kisérlet annak a napnak délutánján történt, mikor a Kormányzó államfői funkciójának messzemenő méltányossággal való gyakorlásával fogadta a Hungarista-mozgalom, most nyilaskeresztes párt parlamenti képviselőit: Hubay Kálmánt, Rátz Kálmánt és Haáss Arthurt

Csehország megszünt létezni

Bohémia és Morvaország beolvadt a nagynémet birodalomba — A csehek német állampolgárok lettek — A német haderő megszállotta az egész volt cseh államot

Hitler kancellár átlépte a cseh határt és szerdán este bevonult a prágai Hradzsinba

Prága, március 15. *Szerdán reggel öt órakor megszólalt a prágai rádió és rövid időközökben ismételte azt a bejelentést, hogy „német csapatok reggel hat órától kezdve megszállják Csehország területeit." Hivatalosan felszólították a lakosságot, hogy ne szegüljön a német csapatok ellen és mindenben kövesse az utasításokat.*

A főváros lakossága fel van izgulva. Az utcák, amelyek tegnap este kihaltak és egész éjjel csendesek voltak, korán reggel megélénkültek. Egyébről sem beszéltek az emberek, csak a német csapatok bevonulásáról. Sokan készülnek elmenekülni, de senki sem tudja, hogy merre vegye útját, mert a német csapattestek minden oldalról jöhetnek. Erősen havazik, hófúvás söpri végig a várost. A nép, amely a szeptemberi válság idején megőrizte nyugalmát, most csupa izgalom.

A történelmi egyezmény szövege

Berlin, március 15. *Hácha cseh államelnök Chvalkovszky cseh külügyminiszter kíséretében egy óra tíz perckor érkezett az új birodalmi kancelláriába, hogy megbeszélést folytassan Hitler vezér és kancellárral. a díszudvarban az államelnök ellépett a kivonult védőosztagos gárda arcéle előtt, miközben az őrség zeneszó mellett tisztelgett.*

Hitler dolgozószobájában fogadta Hácha dr.-t. A megbeszélésen német részről Göring vezértábornagy vett részt, aki Hitler kívánságára megszakította olaszországi szabadságát és délután hat óra tájban érkezett meg Berlinbe, valamint jelen volt Ribbentrop birodalmi külügyminiszter.

Az első háromnegyedórás megbeszélés után Hácha államelnök és Chvalkovszky külügyminiszter tanácskozásra vonult vissza, majd külön-külön megbeszélést folytatott Göring vezértábornagy, miniszterelnökkel és Ribbentrop birodalmi külügyminiszterrel.

A Hitlernél folytatott tanácskozás után 3 óra 55 perckor a következő egyezményt írták alá:

„A Vezér ma Ribbentrop birodalmi külügyminiszter jelenlétében Berlinben fogadta dr. Hácha cseh-szlovák államelnököt és dr. Chvalkovszky cseh-szlovák külügyminisztert. A fogadás a cseh-szlovák államférfiak kívánságára történt. A megbeszélésen teljes őszinteséggel megvizsgálták az utóbbi hetek eseményei következtében az eddigi cseh-szlovák államterületen támadt komoly helyzetet.

Mind a két részen egybehangzóan annak a meggyőződésnek adtak kifejezést, hogy minden fáradozás célja a rend, nyugalom és béke biztosítása Európa e részében. A cseh-szlovák államelnök kijelentette, hogy e cél szolgálatában, valamint a végleges megbékélés elérése érdekében a cseh nép s ország sorsát bizalommal teljesen a Német Birodalom Vezérének kezébe helyezi.

A Vezér ezt a nyilatkozatot elfogadta és annak az elhatározásának adott kifejezést, hogy a cseh népet a Német Birodalom védelme alá veszi és biztosította számára a népi életének autonóm fejlődését. Berlin, 1939 március 15. Hitler Adolf, dr. Hacha Ribbentropp, dr. Chvalkovszky."

Magolcsai Nagy Mihály

női konfekció üzletét

május elsejétől

Ferenc József-ut 37. alá

helyezi vissza.

Elköltözés idejéig mélyen leszállított árak.

Hitler hadparancsa

Berlin, március 15. Hitler vezér és kancellár a német csapatok csehországi és morvaországi bevonulásának napján a német véderőhöz a következő hadparancsot intézte:

— Cseh-Szlovákia a feloszlás állapotában van; Csehországban és Morvaországban elviselhetetlen a német néptársak elleni terror. Ezért 1939 március 15-étől kezdve a német hadsereg és a német légi haderő alakulatai bevonultak a cseh államterületre, hogy itt az ország minden lakosságának életét és vagyonát egyformán biztosítsák.

— Elvárom minden német katonától, hogy a megszállandó terület lakosait ne ellenségnek tekintse, hanem minden katona úgy lépjen fel, mint a németbirodalmi kormány akaratának hordozója, hogy ezen a területen visszaállítsa az elviselhető rendet.

— Ahol a bevonulás ellenállásba ütközik, ezt azonnal minden eszközzel el kell törni. Egyébként legyetek tudatában annak, hogy ti mint Nagy-Németország képviselői léptek cseh földre. Hitler Adolf, a véderő vezére és legfőbb parancsnoka.

Kiáltvány a német néphez

Berlin, március 15. Hitler vezér és birodalmi kancellár a következő kiáltványt bocsátotta ki:

A német néphez!

Németország csak néhány hónappal ezelőtt volt kénytelen védelmébe venni zárt települési területen élő néptársait a cseh-szlovákiai elviselhetetlen terrorisztikus rendszerrel szemben s az elmúlt hetekben fokozódó mértékben újból hasonló jelenségek mutatkoztak. Ennek elviselhetetlen következményekhez kell vezetnie olyan területen, ahol oly sok nemzetiség él egymás mellett.

A népcsoportok élete és szabadsága ellen intézett eme újabb támadások reakciójaként ezek a népcsoportok elszakadtak Prágától. Csehszlovákia ezzel megszünt létezni.

Vasárnap óta sok helyen olyan vad kilengések fordultak elő, amelyeknek ismét sok német esett áldozatául. Óráról órára nő az üldözöttek és nyomorsújtottak segélykiáltása. A sűrű népességű német népszigetek felől, amelyeket a német nagylelkűség az elmúlt ősszel Cseh-Szlovákiában hagyott meg, ismét elkezdődik a vagyonuktól és jószáguktól megfosztott menekülők özönlése a Birodalomba.

Ezeknek az állapotoknak további fenntartása a rend maradványait is szétrombolná olyan területen, amelyhez Németországnak életbevágó érdekei fűződnek, sőt amely több mint ezer éven át a Németbirodalomhoz tartozott.

E békefenyegetés végleges kiküszöbölése, valamint e terület szükséges újjáépítése érdekében elhatároztam, hogy a mai nappal parancsot adok a német csapatoknak a bevonulásra Csehországba és Morvaországba. A német csapatok le fogják fegyverezni a terrorista bandákat és az őket fedező cseh fegyveres erőket, védelmükbe veszik a fenyegetettek életét és így biztosítják annak az alapvető rendezésnek az alapját, amely rendezés megfelel az ezeréves történelem értelmének és a német, valamint a cseh nép gyakorlati szükségleteinek.

Berlin, 1939 március 15.

Hitler Adolf.

Prága parancsa: Senki se álljon ellen

A prágai kormány parancsot adott, hogy a német csapatok bevonulásának senki se álljon ellen és minden esetben teljesítse a német csapatok rendelkezéseit.

Dr. Göbbels birodalmi propagandaügyi miniszter felszólította az egész lakosságot, hogy a német csapatok csehországi és morvaországi bevonulása alkalmából zászlókkal díszítse házait.

Prágában hajnali 3 óra óta minisztertanács ülésezett, hogy tudomásul vegye Hacha köztársasági elnök és Chvalkovszki külügyminiszter berlini tárgyalásainak eredményét. Miután választ küldtek a berlini megegyezésre, a minisztertanácsot befejezték.

Prágában kimelik, hogy a német hadsereg határátlépése mindenütt a legteljesebb rendben folyt le és sehol sem került sor összetűzésekre. A melniki rádióállomás németnyelvű felhívásokat közvetít.

Prágában a német diákság egybehívta a német diákokat és Prága külvárosaiban osztotta szét őket, ahol fogadták a német csapatokat. A prágai rádióállomás felszólította a cseheket, hogy semmiképpen sem zavarják a német állampolgárok előkészületeit a német csapatok üdvözlésére, különösképpen pedig semmiesetre sem szabad kitűzött horogkeresztes zászlókat eltávolítani. A prágai rádió jelentette, hogy visszavonták a fiatalabb évfolyamok behívásait katonai szolgálatra.

A kereskedelemügyi minisztérium közli, hogy valamennyi üzemben, gyárban és műhelyben folytatni kell a munkát. Az iskolaügyi minisztérium szintén elrendelte, hogy az összes iskolákban folytatni kell a tanítást és hogy valamennyi tanulónak meg kell jelennie az előadáson. A közlekedésügyi minisztérium rendeletet adott ki, hogy a vasutaknak és postahivataloknak működniök kell, ellenkező esetben személyes felelősségre vonják a tisztviselőket.

Reggel 8 óra 30 perc: A német csapatok bevonultak Prágába

A prágai rádió szerdán reggel 9 óra 15 perckor jelentette, hogy a német csapatok bevonultak Karlinba, Prága külvárosába.

Kilenc óra 45 perckor az első német előőrsök megérkeztek a prágai várba. A vár előtti téren német páncélkocsik állanak. Ugyanebben az időben három német rendőrtisztekkel megrakott tehergépkocsi érkezett a rendőrigazgatóság elé. A német biztonsági hatóságok azonnal

Hungária filmszínház

Előadások: 3, 5, 7, 9 órakor!
MA UTOLJÁRA
a legcsodásabb film, amelyet eddig alkottak:

Hófehérke és a 7 törpe

Hiradó! Hiradó!

Holnap: VADROZSA!!!

AZ APOLLOBAN

MA is 5, 7, 9 órakor: a
DIANNE DURBIN
vigjátéka: az

Első tavasz

és előtte:
HIRADÓ.

felvették az összeköttetést cseh kollegáikkal.

A német haderő osztagai Melnikből jövet, szerdán reggel fél kilenc órakor elérték a cseh fővárost és az invalidus-mezőn (a prágai Vérmezőn) táboroznak. Egy osztag német katona tehergépkocsin felhajtatott a Hradzsinba, hogy jelképesen megszállja a főváros szivét.

A cseh lakosság fásult beletörődéssel veszi tudomásul az eseményeket. Az utcán sűrűn látni síró nőket.

A prágai németek kimondhatatlan felkesedéssel üdvözlik a német katonaságot. Ablakaikat horogkeresztes zászlókkal díszitik. A német nők egyesülete 9 órakor a Hradzsin tövében, a szabad ég alatt, gyülést tartott, amely a német himnuszok elénekelésével ért véget.

A prágai rádió a köztereken felállított hangszórókon keresztül ötperces időközökben nyugalomra inti a közönséget és felszólítja, hogy ne ragadtassa el magát németellenes tüntetésekre, mert ma már egyszerüen a cseh nép puszta léte forog kockán.

A reggeli lapok egyelőre még nem írnak Prága megszállásáról, csupán azt szögezik le, hogy a német katonaság Csehország és Morvaország egész területén nyomul előre.

A német védelem alá helyezett cseh és morva területre irányuló útiközlekedést — a be- és kiutazást — további intézkedésig megszüntették.

A német csapatok Brünnben

A német csapatok már bevonultak Brünnbe.

A cseh vezérkar a következőket közli: Sirovy nemzetvédelmi miniszter parancsára az összes katonák tisztek és tábornokok szolgálati helyeiken, illetve a kaszárnyákban maradtak és ott várják a további parancsokat. A Prágában tartózkodó cseh tábornokok a vezérkari épületbe gyültek össze. A cseh katonáknak és tiszteknek szóló rendelete azokra a területekre is érvényesek, amelyekbe a német csapatok már bevonultak. A cseh katonaságot ezekről a területekből egyelőre nem vonják vissza. A német csapatok élükön gépesített osztagokkal mindenütt gyorsan előrenyomulnak. Rövidesen hat óra után megszállották Melnik városát, az Elba és Moldva folyók találkozásánál. A német előcsapatok megérkeztek Holeschwitz és Karolinental prágai külvárosban, ahol a prágai német diákok örömmel üdvözölték őket. Összetűzésekre sehol nem került sor. A cseh lakosság nyugodtan viselkedik.

Németellenes cseh támadások két városban

A prágai rendőrségnek kedden az esti órákban sikerült a Vencel teret és a Grabent megtisztitania, a mellékutcákban azonban a cseh csőcselék tervszerüen folytatta támadásait a németek ellen. A megsebesült németek számát nyolcvanra becsülik. Huszonnégyen súlyos sebesüléssel kórházban fekszenek.

Brünnben is súlyos összeütközésekre került sor kedden este németek és csehek között. Amikor a németek a Német Ház felé vonultak, mintegy 250 cseh fütyüléssel és kiabálással fogadta, majd megtámadta és leverte őket.

Paulowitzban — Olmütz közelében — kommunisták orvul megtámadtak három németet és bántalmazták őket. Később gépesitett államrendőrség érkezett, amely lövéseket tett a németekre.

Csehország megszünt létezni

Berlin, március 15. Német illetékes helyen, a mai nappal megszünt Csehszlovákia jövő sorsára vonatkozólag a következőket jelentették ki:

— Morvaország és Bohémia, amelyeket Németország eddig is német élettérnek tekintett,

a mai naptól kezdve beolvad a német birodalomba.

A két tartomány politikailag, katonailag, gazdaságilag s közigazgatásilag ezentúl a német birodalomhoz tartozik. Polgárai német állampolgárokká válnak. Csehország függetlensége ezzel megszüntnek tekinthető.

— Szlovákia, hangoztatják illetékes helyes, teljesen független állam, ahol

Németországot diplomáciai megbizott képviseli.

Németország természetesen megköveteli a szlovákiai német kisebbség kultúrális autonomiájának tisztelet-bentartását. Németország felfogása szerint Szlovákia lakosságának mintegy 41 százaléka a német népcsoporthoz tartozik.

— Kárpátoroszország — hangoztatják illetékes helyen — csak annyiban érdekelte Németországot, mint a bécsi döntőbiróság egyik tagját.

Minthogy Csehország megszünt létezni,

a bécsi döntőbirósági itélet már csak történelmi okmánynak számit, épen ezért Magyarországra tartozik, hogy ezt az ügyet Kárpátoroszországgal miként intézi el. A kárpátorosz kérdés magyar üggyé vált. Ezzel kapcsolatban illetékes helyen hangoztatják, hogy semmit nem tudnak azokról a hirresztelésekről, melyek szerint Volosin ismételten távirati úton segitséget kért volna Németországtól.

Hitler felkeresi a német csapatokat

Berlin, március 15. Hitler kancellár szerdán elhagyta Berlint, hogy felkeresse a Csehországba és Morvaországba bevonuló német csapatokat.

Berlin, március 15. A véderő főparancsnoksága közli a következőket:

A német csapatok a jeges útak s a hófúvások ellenére gyorsan nyomoinak előre. A reggeli órákban megszállták Pilsent és Olmützöt. Braskovitz gyalogsági tábornok csapatai tiz óra felé elérték Prágát.

Dr. Hacha és dr. Chvalkovszky 11 óra 16 perckor az anhalti pályaudvarról visszautazott Prágába.

Rövidesen külön cseh bizottság alakul a cseh nép és a német hadsereg közötti baráti kapcsolatok helyreállitására. A bizottságban képviselve lesznek az összes cseh politikai és gazdasági csoportok. Ehhez a bizottsághoz fog tartozni továbbá Necas volt miniszter, a cseh munkáspárt képviselője is, mint olyan politikus, akit a cseh munkásság körében nagyrabecsülnek. A bizottság rövid időn belül összeül a parlament épületében. Német részről Dembitzki prágai ügyvéd vesz részt benne.

Berlin, március 15. A véderő főparancsnoksága közli: A német csapatok 10.15 órakor elérték Igiaut és a 18. hadtest vezénylő tábornoka 12 órakor ünepélyesen bevonult Brünnbe. A Csehországba és Morvaországba való bevonulás során a cseh repülőtereket a német légihaderő szállja meg. A repülőtereken sok cseh katonai repülőgépet foglaltak le.

Brünn, március 15. Amikor a német csapatok végeláthatatlan oszlopa a Laatzi vámhivatalnál átlépte a volt határt, a rossz idő ellenére nagy embertömeg gyült össze s lelkesen fogadta a csapatokat.

Brünn a huusz éves idegen uralom után a szerdára virradó éjjel felkészült a felszabaditók fogadására.

A német lakosok már az éj folyamán kitüzték a horogkeresztes zászlókat.

Varsó, március 15. A lengyel kormány elhatározta, hogy Pozsonyban március 15-ével követséget állit fel. Ezzel

Lengyelország elismerte Szlovákiát, mint független államot.

A pozsonyi lengyel követség vezetőjévé Chalupcsynakit, az eddigi ungvári lengyel főkonzult nevezték ki.

Hitler átlépte a cseh határt

Böhmisch-Leipa, március 15. Hitler vezér és kancellár a birodalmi hadsereg legfőbb parancsnoka szerdán délután 3 órakor a bohémiai határon fekvő Böhmisch-Leipába érkezett. A vezér kiséretében vannak Keitel vezérezredes, a birodalmi vezérkar főnöke, Ribbentrop birodalmi külügyminiszter, Himler birodalmi SS vezető és Dietrich birodalmi sajtófőnök. A határváros lakossága — noha erős hófúvás van — kint van az utcán és ünnepli az érkező vezért.

Hitler vezér és kancellár délután 4.40 órakor elutazott Böhmisch-Leipából és a városon kivül átlépte a cseh határt.

Prága, március 15. Hitler birodalmi vezér és kancellár kiséretével 17 órakor elindult Böhmisch-Leipából, hogy a legrövidebb úton Prágába utazzon. Hitler szerdán 19.45 órakor bevonult a Hradzsinba. Este 8 órakor egy német század felhúzta a Hradzsin tornyára a vezéri lobogókat. A vezér az utat állandó havazásban tette meg.

Befejeződött Prága megszállása

Prága, március 15. Prágának, a német hadsereg által való megszállása befejeződött. A cseh fővárosba német hadosztályparancsnokság került. A német katonaság mindenek előtt a rendőrfőnökség, a posta, a pénzügyminisztérium és a cseh nemzetibank épületét szállta meg.

A cseh fővárost az ország minden részéből menekülő nemzeti és marxista elemek özönlötték el,

akik valósággal ostrom alatt tartják a különböző követségek útlevél osztályait. A lakosság a kora reggeli óráktól kezdve megrohanta az élelmiszer üzleteket, melyeknek készlete órák alatt kifogyott. Ugyancsak óriási volt a bankok és takarékpénztárak forgalma. A pénzintézetek féltizenkettőkor bezárták kapuikat a kivevők rohama elől.

A nyilvánosság kezd magához térni kezdeti esüggedségéből

és a rádió és sajtó útján terjesztett hivatalos figyelmeztetések ellenére az indulatok kirobbanására került a sor. A városban cirkáló német autó-oszlopokat és járőröket a német házak és pénzintézetek előtt a német lakosság kinyújtott karral és „Heil" kiáltással üdvözli, mire

a cseh tömeg tüttyszóval, pfujozással és felemelt ökölle válaszol.

Cseh politikai körök a helyzet minden tragikuma mellett sem vesztették el bizalmukat a cseh nép jövőjében. A csehek bíznak a nemzet életerejében, amely nem sinylette meg az önálló állami élet hiányát a volt monarchiában sem. Feltételezi, hogy a birodalmi védnökség sem fog súlyosabb „elnyomást" jelenteni, mint a Habsburg uralom.

Re'télyes utasok

London, március 15. A Press Assotiation jelentése szerint a cseh követség tisztviselői szerdára virradó éjszaka nagy köteg okmányt vittek magukkal a követség épületéből. A hirügynökség még megerősiti, hogy a követség vezetői nem tértek vissza a követségre és ismeretlen helyre távoztak.

London, március 15. A 11 titokzatos cseh utas, akik kedden este érkeztek Prágából Orovdonba repülőgépen, épp olyan rendkivüli módon eltüntek szállásukról számlájuk kifizetése után, ahogy oda érkeztek.

A helyzet bonyolódik

London, március 15. A Reuter iroda úgy értesül Londonból, hogy az angol kormány lépéseket tett Berlinben a német csapatoknak Csehszlovákiába való bevonulása ügyében. Nem lehet tudni, hogy vajon a franciák is hasonló lépést tesznek-e. De Corbin, londoni francia nagykövet szerdán délután az angol külügyi hivatalban járt, nyilván azért, hogy a legutóbbi eseményekről tanácskozzék. A német kormányhoz intézett

angol jegyzék a Reuter iroda értesülése szerint aggodalmát fejezte ki

Németország csehszlovákiai eljárása felett.

Páris, március 15. A német kormány hivatalos jegyzékben közölte a francia külügyi minisztériummal, hogy a német csapatok a cseh kormánnyal történt megegyezés alapján vonultak be Csehországba.

A német sajtó a cseh interregnumról

Berlin, március 15. (Német TI.) Az esti lapok feltünően hangsúlyozzák, hogy Hitler vezér és kancellár jelen van a német csapatok csehországi bevonulásánál. Az elszakitott országrészek ismét találkoznak, — irja a Berliner Börsenzeitung — Hüszévi cseh interregnum nem tudta eltörölni Csehországnak és Morvaországnak a német élethez és hatalmi körhöz való ezéréves hovatartozását. A belső széthomlás folytán eltünt országnak megalkotói gondolhattak volna arra, amikor Versaillesben nemcsak a német nemzetet, hanem

Középeurópa történelmét, földrajzát és történelmi rendszerét is provokálták.

Gondoljanak ezekre a tényekre azok a birálóink, akik az elmult húsz évben a béke látköréből szemlélve a dolgokat most minden történeti és természeti szükség iránti érzelmek hijján, erkölcsi fölháborodásukban felfújják magukat. Németország hajlandó megfeledkezni azokról a sebekről, — irja a Lokalanzeiger — melyet a csehek az utóbbi években a német népen ejtettek. Nem várja Németország, hogy a csehek örömujjongással fogadják a német katonaságot, de a birodalom elvárhatja, hogy alkotóerejével nem fognak szembeszállni.

Berlin, március 15. (Német TI.) A hadsereg főparancsnoksága a következőket közli:

A német csapatoknak, köztük az SS-alakulatoknak előrenyomulása a tartós hócsésben tervszerüen folyt le. Ezideig nem történtek surlódások. A Morva-szilézial és az Ostmark felől jövő csapatok tizenhat órakor helyreállitották az érintkezést. A német csapatok a mára kitüzött célokat elérték. A bevonuló csapatok parancsnokságai átvették a repülőtereket és a repülőgépeket.

Országzászlót avatott Debrecen

Dr. Javornitzky Jenő adta át az országzászlót Zöld József helyettes polgármesternek Makkai Sándor professzor mondta az ünnepi beszédet Tizezer főnyi közönség vett részt a gyönyörü ünnepélyen

Szerdán délelőtt országzászlót avatott Debrecen. Azon a napon, amelyen a márciusi hősök kivívták a magyar nép szabadságát, akkor amikorü a magyar hadsereg megindult Ruszinszkó elfoglalása. Debrecenben, a Magoss György téren felszökkent a magyar trikolor egy művészi talapzatból égre mutató árbóc közepéig, hogy hirdesse: Debrecen közönsége nem feledi el Magyarország történelmi határait és nem nyugszik bele abba, hogy egyetlen magyar testvér is idegen uralom alatt maradjon.

Az avató ünnepélyre már a kora délelőtti órákban kezdett gyülekezni a közönség és fél 11 órára már mintegy tizezer ember állott a Magoss György téren, a Péterfia utca végén és a Simonyi-út elején. A zászló művészi talapzata körül gyülekeztek az előkelőségek. Ott volt *Lossonczy* István főispán, vitéz *Nagy* Pál ny. tábornagy, vitéz *Berényi* István ny. tábornok, vitézi székkapitány, *Mellau* Márton apostoli kormányzói helynök, *Uray* Sándor kormányfőtanácsos, egyházkerületi főjegyző, dr. *Bozóky* Ferenc egyetemi tanár, az egyetemi tanács képviseletében, dr. *Rugonfalvi Kiss* István egyetemi tanár, *Halász* Miklós gazdasági akadémiai igazgató, *Ruffy-Varga* Kálmán, *Láni* Dezső rendőrfőkapitány helyettes, *Mező* Sándor, az ügyészség elnöke, dr. *Zsögöd* Jenő vizsgálóbiró, *Baila* Bertalan, *Juhász Nagy* Sándor, *Balogh* Sándor kultúrtanácsnok, *Nagybákay-Sesztina* Jenő, *Papp* Gyula szentszéki tanácsos, dr. *Bátori* József piarista igazgató, *Tarján* Oszkár HÉV főtanácsos és sokan mások a városvezető társadalma közül. Testületileg vonultak ki az összes iskolák tanulói, a leventék, cserkészek és a bajtársi egyesületek díszszázadai.

Fél 11 óra után néhány perccel felesendült a Nemzeti Hiszekegy, melyet a debreceni dalárdák összkara énekelt *Farray* István kerületi karnagy vezetésével. A Hiszekegy alatt vonták fel a hatalmas zászlót a magas árbóc közepéig, jeléül annak, hogy az ország csonka, hogy gyászoljuk az elszakított területeket. Az ünnepélyt dr. *Tunyoghy Szücs* Géza, az országzászló bizottság elnöke nyitotta meg szép, hazafias beszéddel, majd *Szabó* Dániel teológus szavalta el megrázó erővel a Talpra Magyart. Ezután mondotta el dr. *Makkai* Sándor egyetemi tanár nagyhatású ünnepi beszédét.

Makkai Sándor egyetemi tanár avató beszédet mond az országzászlónál

Makkai Sándor: Hisszük, hogy a nagy óra ütésre felszáll a zászló az árbóc csucsára

— Ottbonát az tudja igazán megbecsülesülni, — mondotta Makkai Sándor dr. — aki sokáig bányódott idegenben. Hogy mit jelent a nemzet élő testéhez, közösségéhez való tartozás, azt akkor érzi át igazán az ember, mikor idegen országokból jövet először hallja meg az édes magyar szót. A mindennapi életben megszoktuk, hogy magyarok vagyunk, hogy magyarul beszélünk, sőt az élet gondja-baja közt sokszor arról is elfeledkezünk, hogy mit jelent a magyar testvériség?

— Most, mikor az Országzászlót avatjuk, akaratlanul is felmerül bennünk az aggodalom: nem így leszünk-e nemzeti életünknek ezzel a gyönyörü jelvényével is? Ha majd mindennap látjuk, nem fog-e a szemünk könnyen lesiklani róla anélkül, hogy megrendítő jelentősége újra és újra megdobogtatná szivünket?

— Az Országzászló felállításának éppen az a célja, hogy mindennapi találkozásul lengjen itt a közöny ellen s ne engedje, hogy a magyar testvériség fájdalma és öröme megszokássá váljék. Az a rendeltetése, hogy mindnyájunkat ujra és ujra ráébresszen erre a csodára: van magyar nemzet, van magyar testvéri közösség és annak én is tagja vagyok!

— Mert ne gondoljuk, hogy nemzetünk létezése valami egyszerü és magától értetődő dolog. Az, hogy van magyar nemzet, a kegyelmes Istennek különös, szépséges, könnyekreindító csodája s ezt a csodát hirdeti az Országzászló nekünk és a világnak.

— Az, amit az Országzászló jelképez, nemcsak ünnepnapi látomás, hanem annak öntudatosan és állandóan ott kell tündöklenie minden magyar számára az életesésén. Annak a ténynek, hogy testünkkel és lelkünkkel ebbe a tragikus és mégis áldott testvérközösségbe tartozunk, életünk napról-napra megujító, sarkaló, ihlető, megnemesitő erőforrásává kell lennie, soha eléggé meg nem fogható csodává, amelyből élünk.

— Ne engedjük megszokottá, jelentéktelen semmiségé szürkülni azokat az istени ajándékokat, melyek magyarvoltunkban ékeskednek.

— Gondoljunk rá nap-napután imádságos hálával: milyen csodálatos ajándék a magyar nyelv, ez a gyönyörü lélekvirág, melyet csak egyedül mi értünk és gondozhatunk Európa közepén pompázó társtalan árvaságában. Miesoda rejtelmes törvények munkálnak össze arra, hogy sok millió ember ajkán mégis magyar beszéddé viruljon ki a gondolat, magyar szóképekbe gyüljanak fel az emberi szív érzelmei s magyar szó hivja tettre az akarást. Soha el nem fáradó gyönyörködéssel merüljünk el titkaiba, ne törjük-zúzzuk, ne fertőzzük idegenséggel s ne szennyezzük be azzal, hogy rágalmazásra és hazugságra használjuk. Arra született, hogy szépségéhez méltó élettartalom kifejezője legyen.

— A magyar beszédben is egy másik nagy csoda él: a magyar lélek. Több ilyen nincs a világon, csak egyedül mi vagyunk hordozói. Szabadságszeretet, igazságra való szenvedélyes törekvés, a méltányosság előkelő készsége jellemzik. Mit érne nélküle a világ? S miesoda hálás gazdasága lenne, ha nem ismerve s nem becsülve, idegenre cserélnők fel, gyáva szolgák módjára?

— Nem bámulatraméltó csoda-e a magyar müveltségben kinyilvánuló tudományos, művészi és erkölcsi Géniusz, melyet ezer év hordaléka sem tudott betemetni s erőszak és hizelgés nem alázhatott majommá és szajkóvá? a testvérlelen magyar szellemiség a maga tükrében az egész emberiséget és az egész világot látjuk, öngyilkos lenne, ha nem ismerné minden magyart, aki lelkének ablakából feléje néz.

— Pedig még félárbocon leng, még gyászt és szenvedést jelent. Sirat mindegy rögöt, amelyet elszántott az istentelen világbazugság a történelmi magyar földből és minden magyar testvért, aki nem lehet szabad önátadással részese a magyar nemzeti életnek.

— De mi, akik már láttuk Isten csodatevő hatalmát és hisszük, hogy vannak neki még más csodái is, nem kételkedünk az igazság külső diadalában.

— Most az a legfontosabb, hogy a gyászoló Országzászló mindennap fájóbbá legye a felelősségünket azért a belső csonkaságért, ami a magyar öntudat és a magyar szeretet teljességét rontja meg. Hogy előbb egy, egész, ép legyen a nemzet lelke és szelleme s így váljék érette arra, hogy megnyerje perét a világban is.

— Forró hittel hisszük és várjuk, hogy a nagy óraütésre felszáll a zászló ujjongó szárnya az árbóc csucsára, de alázatosan imádkozunk is ezért, hogy akkor ne egy méltatlan nemzet roppanjon összе a nagy ajándék sulya alatt, hanem egy lélekben ujjászületett nemzet, erős karjaiba emelve azt az ajándékot, lépjen be az igazság kapuján, a boldog jövendőbe.

. . . . . .

Hallgassa, kövesse...
Magyarország megnagyobbodását
SOLTÉSZ-rádión Kálvin-tér 2.

Jobbról—balra Nagy Sándor János az országzászló tervezője, Javornitzky Jenő államtitkár, Lossonczy István főlspán és dr. Tunyogi Szücs Géza és az első díszőrség az országzászlónál

Dr. Javornitzky Jenő átadja az országzászlót

Makkai Sándor beszéde után elemi erővel dördült fel a taps és az éljenzés, melynek csillapultával *Zivuska* Andornak, az ismert debreceni költőnek ihletett hangú alkalmi költeményét, a „Zászlóavatást"-t szavalta el *Nyírt József* teológus, majd *Javornitzky* Jenő dr., az Ereklyés Országzászló Nagybizottság társelnöke adta át rendeltetésének az országzászlót, hatalmas beszéd keretében.

Beszéde során rámutatott az országzászló jelentőségére, majd a március 15. történelmi napjáról beszélt.

— Azon a régi március 15-én a magyarság szabadságáért, függetlenségéért harcolt — mondotta többek között. — A mai napon is harc indul meg, de most nem függetlenségünkért, hanem a Trianonban elszakított területeinkért harcolunk.

— Európa forrong, remeg és harcol. Ma indultak meg a cseh állam elfoglalására a németek, de megindultak a magyarok is! (Ezeknél a szavaknál a közönség hatalmas, mindent elsöprő éljenzésbe tört ki.)

— Ennek a zászlónak arra kell emlékeztetni minden magyart, hogy gyászolunk, gyászoljuk elszakított véreinket, de harcra is kell buzdítania, hogy ismét a miénk legyen Nagymagyarország és hogy ez a zászló felkerülhessen az árbóc csúcsára.

A nagyhatású beszéd után *Zöld* József helyettes polgármester vette át néhány szó kíséretében az országzászlót a város nevében és felhívta a lakosságot, hogy az Országzászló előtt elhaladva, mindannyiszor adják meg előtte a tiszteletet.

Ezután a leventezenekar pattogó indulójára felvonult a „Festetich" bajtári egyesület díszszázada, mely az első őrséget adta az ujonnan felavatott Országzászlónál. Felhangzott a díszjel, majd a Himnusz hangjai mellett tisztelgett az őrség a zászló előtt. Az őrök elfoglalták helyüket, majd az egyesített dalárdák énekkara a Szózatot intonálta és ezzel befejeződött a lélekemelő, gyönyörű ünnepség.

Beszélgetnek a régi órák...

A múzeum kiállítási termeiben régi kastélyok termeinek, csöndes udvarházak szobáinak egykori féltett kincsei, tovatünő idők mutatói sorakoznak.

Bennünk mintegy kétszáz év históriájának lelke él. Hangtalanul, csöndes megnyugvással állanak egymás mellett a régi órák, mintegy pihenve, több évtizedes, talán százados egyhuzamu munkáikat. Hol van már a gáláns kor lovagjainak finom keze, hol a kardforgatáshoz szokott izmus kar, hol a megújhodó idők reformátorainak dolgos keze, mely egykor kulcsaikat forgatta? Hol vannak a szépségflastromok, könnyelmü, negédes rokokódámák, olasz antik, szoborszerü, átlátszó fátylakba burkolt merveilleuseok, a görög-római antik szépség uj megtestesítői, empire Recamier-ek és hol a mosolygó csöndes, csipkés keszkenös, kis kartonruhás Lillák, kik kezükkel megindították az ingát, s ha szeszélyük úgy hozta, vissza is igazították a mutatót, megállítani akarva a rohanó időt, vagy megtéveszteni a széptevő udvarlót.

Némán állanak most egymás mellett a zöldlinóleumos asztalon a félhomályos gyüjtőteremben, de egyikmásik még beszél az elmult időkről, a régi világról.

— Tik-tak, tik-tak!...

— Sevres-ben születtem, — kezdi el meséjét a büszke porcellán. — Negódes, könnyelmü korban, az örök ifjuság, hazug szeretkezések korszakában. Szépségflastromok, elykor kétláb magas frizurájú dámáknak mutattam az időt, mig öltözködésénél hajporos parókáju lovagok hajlongtak. Mesélhetnék sokat... Előttem született a kebel szépségflastroma, az 5—6 méteres bőségü panie, — s először előttem kandikált ki alóla a pici cipő — burnótszelencés gavallérok apró játékszere.

— Tik-tak, tik-tak — szól bele egy bura alatt álló kicsi bronz remekmü. — Halovány, epedő, érzelmes asszonyok ébresztője voltam, hogy el ne késsenek pásztoróráikról. S mig puha batiszt, átlátszó gaze öltönyeikre csipkefelhőket borítottak komornáik, — citromot és krétát szopogattak, hogy halványságuk még nagyobb legyen. — Tik-tak, tik-tak! Mily találékonyak voltak a színek árnyalatában, mely a falusi idillekhez a délutáni udvarlásokhoz, vagy esti mulatozásaikhoz éppen illenek.

— Tik... tak... tik... tak...!

Vért láttam, gillotint — szól bele egy márvány. — Sansculotte divatot, frigiai sapkás csőcselék uralmát, az „Észvallás" papnőinek áttetsző fátylakba burkolt mezítelenségét... Sietni akartam e koron keresztül, akkor tört le ingám, a nagy rohanásban.

— Tik... tak... tik... tak... Deicenterie dámák kandallóján álltam, — sugja egy alabástrom óra — A fehér-kék szinek divatjának tanuja vagyok. Puhán omló köntösüket a felettem álló tükörben igazították rövidre nyirt haju Titus-frizurás hölgyek. Pedig már nem működött a bárd, nem nyirta hóhérkéz a hajat, kegyelet volt csupán, ez idők emlékéül.

— Tik... tak... tik... tak...

— Tik... tak... most született a valcer, melynek ütemére keringőztek á la Diane és á la Aphrodite öltözködő szépségek, a Női test kultusza korom. Csak alig takarta a meztelen karok és vállak fehérségét a divatba jött sál. Feketére festették hajukat a nők, s ismét csak a véres bárd emlékére karcsu, hófehér nyakukra vékony, piros szalagot kötöttek.

— Tik... tak...! Hallgassatok csak — szól most bele egy alabástromoszlopos remekmü. — A korzikai kis hadnagy konzul lesz s a divatkirálynő: Josephine. Cél: a görög-római antik szépség megtestesítése. Az én divatom a hősi empire. Az én nőim mind fiatalok akarnak maradni, keblük alatt kötik puhán omló, minden testformát eláruló görögös tunikájukat, mezitelen karjuk gyöngyökkel teletüzdelve.

— Tik... tak.. Vaterloo után én következem, — kezdi meséjét a biedermeier óra. — Minden szakítani akar a zsarnoki uralommal, s jön a mi eleven, csupa hangulat, mosolygó bájos, finom korunk, midőn a fényes pompa után szegényebbé váló társadalom egyszerüsége megteremtette a divatot.

— Fehérre surolt padlóju lakásokban, tükörablakos vitrinekből kiszedett „altwien" csészékből isszák a kávét, a friss kalácsokkal. Finom virágkoszorus üvegpoharak állanak az asztalokon s a sarokban a „jó öreg táblabirák" barnára szivott hosszuszáru csibukjai sorakoznak sürün egymás mellett.

— Bájos, szőke vagy fekete kis kartonruhás leány ül a spinét mellett, halkan dudolva a melódiát, mig udvarlója verseket irogat emlékkönyvébe. Az ablakokban muskátli, rozmarin. A Lillák és Fannyk bájos, hangulatos korában muzsikáltunk mi, tik... tak... tik... tak.. Mozart, Beethowen, Liszt büvös muzsikája, Csokonai, Berzsenyi Vörösmarty költészete... ez volt az én korom.

— Tik... tak... tik... tak..

Elhallgatnak a régi órák, s mi elhagyjuk a kiállítási szobákat, honnan büszke ősök, dolgos, szorgalmas elődök képei néznek le a falakról, mintegy megértőn bólogatva egykori kortársaik igazi meséjére.

S a nagy magyar asszony, az „ősi küldött" Tormay Cecile lelkét látom megujulni a készülő kiállítás szervezőjének és rendezőjének, Nagybákay Antalnénak szemében, midőn e régi emlékekre, miket oly szeretettel és hozzáértő gonddal válogatott össze, reáfordítja a kulcsot. — Fáradhatatlan szervező! Ki meg is mutatja, hogy és mint kell érezni és dolgozni a mai asszonyoknak városuk kulturájáért, régmult idők emlékeiből táplálva a jelent. (...s)

Munkásszövetség bibliai alapon

A Magyar Református Munkások Szövetsége

Régi hiány pótlására vállalkozott most az a mozgalom, amely azt tűzte ki feladatául, hogy különböző munkás-rétegeinket Krisztus zászlaja alatt csoportosítja. Ma, amikor éppen a munkásosztály az, amelyik legjobban ki van téve a különféle vallásellenes áramlatok kísértőinek, akkor ennek a mozgalomnak különösen nagy a jelentősége. Megfelelő irányitás mellett védő, formáló, vezető tényezővé válhat, és kívánatos is, hogy azzá váljék a munkások életében. Felülmulhatatlan érdeme az is, hogy az „evangéliumi demokráciának" nevezhető krisztusi elvnek is hordozója egyben. Ugyanis nem csupán a fizikai, hanem velük együtt a szellemi munkások összefogására is törekszik. Ez utóbbi törekvése egyúttal értékmérője is lesz szellemi munkásaink keresztyénségének oly értelemben, hogy nyilvánvalóvá fog válni, kik azok, akiknek a keresztyénsége csak addig terjed, amig egy táborba nem kell szállani azokkal, akiknek porosabb vagy olajosabb a ruhájuk, de akikbe ugyanaz az Isten lehelte bele az istenfiúi lelket. És mindenki, aki ennek a mozgalomnak szivből lesz tagjává, egyúttal azt a megmásithatatlan igazságot is megpecsételi, hogy nem keresztlevél a keresztyénségünk jele, hanem az, hogy életté vált a számunkra. Mert ez a szövetség azt akarja, hogy ne meddő, elméleti legyen a keresztyénség, hanem váljék gyümölcsözővé, gyakorlativá. Ezt a minőséget Pál apostoltól vett vezérigéjében kifejezésre is juttatja: „Egymás terhét hordozzátok." (Galata levél 6. r. 2. v.)

A mozgalom neve: „Magyar Református Munkások Szövetsége". Székhelye Budapest, működési területe kizárólag Magyarország, — külföldiek nem is vehetők fel tagul. Pecsétje maga a cim köralakban alul az alapitási évszámmal, középen pedig a fenti bibliai idézet. A szövetség a magyar református szellemi és fizikai munkások (alkalmazottak) érdekeit védő, önsegélyző egyesület. Politikailag semleges, az azonban természetes, hogy azokat nem veszi be soraiba, akik olyan pártoknak, egyesületeknek (szövetségeknek) tagjai, „amelyek a Szövetség létét alapelveiben támadják, vagy amelyek működése a magyar nemzeti és református keresztyén eszmével ellentétes." Az „Egymás terhét hordozzátok" bibliai alapelv szerint célját alapszabályában a következőkben körvonalozza:

a) az evangéllum alapján álló református keresztyén szociális életfelfogás fejlesztése és megvalósítása;

b) külsősnös anyagi támogatás;

c) a tagok gazdasági és jogi érdekeinek védelme, a munkafeltételek megjavítására szolgáló törekvések előmozdítása;

d) a tagok általános és szakmabeli továbbképzése.

A cél elérésére szolgálnak összejövetelek, előadások, konferenciák rendezése, alkalmilag és rendszeresen megjelenő nyomtatványok és sajtótermékek. Az alapszabályban előirt módon a rendes tagok anyagi segélyben, ingyenes jogvédelemben részesülhetnek, sőt aki anyagi körülményei folytán arra rászorul, ügyének ingyenes vitelét is igényelheti. A szövetség felépítése országos központból és helyi (üzemi) csoportokból áll. Városonként, községenként, egyházanként vagy üzemenként legalább 20 taggal helyi csoportok alakíthatók, működésüket a közgyülés által készitendő ügyrend szabályozza és az országos központ ellenőrzi. A helyi csoportokon belül egyes szakcsoportok is állíthatók fel. Az egész szövetség legfőbb intéző szerve a közgyülés. A tagok között az alapszabály szerint négyféle fokozat van: „rendes tag lehet minden, iskolai fegyelem alatt nem álló, magyar állampolgárságu szellemi vagy fizikai munkás (alkalmazott) férfi vagy nő, aki a Szentirás alapján áll, Jézus Krisztust urának vallja, tisztességes erkölcsi életet él és magyar nemzeti szempontból nem esik kifogás alá." „Pártoló tag lehet minden önjogú természetes személy — akkor is, ha nem munkás — és hazai jogi személyek." „Tiszteletbeli tagok és védnökük azok, akiket a szövetség érdekeiben kifejtett munkásságukkal szerzett kimagasló érdemeikért a közgyülés ilyennek megválaszt." A rendes tag belépéskor egy pengőt fizet, azután a közgyülés által megállapított tagdijat heteneként. A pártoló tag megajánlása szerint fizet tagdijat. A szövetség tisztviselőit három évre választják, akik közül tiszteletdijat csupán az ügyvezető elnök, titkárok, jegyzők, pénztárnok és jogtanácsos-ügyész kapnak. A szövetség jövedelme tagdijból, adományból és alapitványokból van, amiből nyereséget vagy osztalékot juttatni tilos.

A szövetségnek mind célkitűzése, mind szervezeti felépitettsége egyaránt biztositéka annak, hogy a bibliai szellemet és a nemzeti eszmét városon és falun, szellemi és fizikai munkások között egyre szélesebb rétegekben terjesztve országunk belső megerősödését, nagy mértékben munkálni fogja.

HEZSER ZOLTÁN

Franco támadásra készül Madrid ellen

Madrid, március 15. Az Union Radio Casado beszédét közvetítette. — Eszerint a nemzetvédelmi tanács, miután legyürte a kommunista mozgalmat, azon dolgozik, hogy mielőbb megvalósítsa az egész nemzet óhajtását: a tartós, méltó és termékeny béke megkötését.

Mindkét fél hadijelentése szerint kedden is nyugalom uralkodott az arcvonalakon.

Miaja kedden felhivást intézett a Levante-hadsereghez, amelyben felszólítja a katonákat, ismerjék el őt egyedüli parancsnoknak és álljanak a madridi nemzetvédelmi tanács rendelkezésére.

További madridi jelentés szerint Casado ezredes kedden kijelentette sajtóképviselők előtt, hogy a legközelebbi napokra várja Franco tábornok támadását a madridi arcvonal ellen. Casado azt állítja, hogy már megtették az összes intézkedéseket Madrid védelmére. A vörös hadsereget újjászervezték.

— Emésztési kiütések a bőrön rendszerint hamar elmulnak, ha bélműködésünket reggelenként éhgyomorra egy-egy pohár természetes „Ferenc József" keserűvízzel elrendezzük. Kérdezze meg orvosát!

Debrecen város hazafias polgársága és ifjúsága hagyományos fénnyel s lelkesedéssel ünnepelte meg március idusát

A felvidéki ifjúság szónoka a magyar fegyver dicsőségéről beszélt Ünnepély a Kossuth szobornál -- A diszünnepélyen dr. Mitrovics Gyula egyetemi tanár és Szabó Dániel Bocskay vezér mondott beszédet

Debrecen hazafias magyarsága, mint minden esztendőben, az idén is impozáns fénnyel ünnepelte meg 1848 március 15.-ének emlékét. A Turul Szövetség délelőtt fél tíz órakor a Kossuthszobornál majd 12 órakor a központi egyetemen rendezett díszünnepélyt, amelybe bekapcsolódott Debrecen közönsége is.

Reggel 9 órakor a református Nagytemplomban ünnepi istentiszteleten vett részt az ifjuság és a debreceni hazafias közönség. **Dr. Soós** Béla lelkipásztor buzgó és lelkes szavakkal hirdette az Igét és emlékezett az első márciusra.

A bajtársak fegyelmezett zárt sorokban vonultak az istentisztelet után a Kossuth szobor elé, ahol ekkor már megjelentek a hivatalos és társadalmi élet vezető tagjai. Ott volt a város képviseletében **Zöld József** helyettes polgármester és **dr. Balogh** Sándor kulturtanácsnok, **Lám** Dezső rendőrfőkapitányhelyettes, **vitéz Csátaljay János** ezredes népes tisztikíséretében és ott voltak a Frontharcos Főcsoport a hadirokkantak, az Államvasutak a pénzügyigazgatóság, a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége és más hazafias és társadalmi egyesületek küldöttségei és zárt alakulatai nagy számban. A szobor előtti téren helyezkedtek el a bajtársi alakulatok, míg a park többi részén ezrekre menő tömeg hallgatta az ünnepség lefolyását.

Uj szabadságharcot vivunk a szociális Nagymagyarországért

A MÁV. Hortby zenekar, Hámori Zoltán vezényletével a Himnusz hangjaival nyitotta meg az ünnepély programját, majd **Cserta** György szavalta el kitörő lelkesedéssel a Talpra magyart. Az ünnepi beszédet **Ifju Fitos** Vilmos országos vezér mondotta, aki beszédének bevezetésében hangoztatta, hogy

új szabadságharcot folytat a magyar ezekben a napokban, kifelé Nagymagyarország visszahódításáért, bent új szociális Magyarország kialakításáért.

A kilencven évvel ezelőtt elhangzott követelések ma is szinte kivétel nélkül azonosak. De van új követelés is, mert új veszedelem is van előttünk:

— Mi magyarok már nem tudunk hinni senkiben — mondotta. — mindenki elhagyott, ninesen előttük többé feltétlen tekintély.

mi már csak történelmi tekintélyt ismerünk el.

A mi programunk az élet programja és ezért a legerélyesebben tiltakozunk az ellen ami a mai történelmi adókben a parlamentben folyik. Nekünk fiatal magyarságnak a zsidó kérdéssel kapcsolatban újra és újra ki kell jelentenünk, hogy a zsidóság faj, külső alkatában és belső jellegében minden európai fajtól elütő, — asszimilálhatatlan s a beolvadásuk a magyarság jelkületét rontaná meg.

Majd foglalkozott az ünnepi szónok a katonai határőrvidék kiépítésének fontosságával, a magyar munkásságnak a nemzeti munkába való bekapcsolásával, s ezzel szorosan összefüggésben a szociáldemokrata pártnak azonnali feloszlatását sürgette, végül szólott a keresztény öntudatos magyar kereskedelem kiépítéséről.

A nagy lelkesedéssel fogadott beszéd után **Bors** Jenő szigorló orvos a Debrecenben tartózkodó felvidéki magyar fiatalok nevében szólott a közönséghez.

— Húsz éves rabság után először ünnepel ezen a napon a Felvidék magyarsága, — mondotta. — Eddig titkon, szívünk mélyén ünnepeltünk. A szabadság dicső voltát igazán azok tudják értékelni, akiktől ezt elvonták. Most szorongó szívvel nézzük, hogy mi történik odafent szükebb hazánkban.

De büszke öntudattal tudjuk, hogy most már ott a magyar hatóna, a magyar fegyver és olyan magyar kar, amelynek nincsen párja a világon. Bebizonyítjuk, hogy barátainknak büszkesége, ellenfeleinknek rettenthetetlen ellensége tudunk lenni.

Mi felvidékiek nem politizálunk, — csak azt akarjuk, hogy szebb magyar jövőnk legyen.

Ezután a különböző testületek helyezték koszorút a Kossuth-szobor talapzatára. Elsőnek a Turul Szövetség koszorúját **dr. váradi Borsay** Miklós Turul-vezér helyezte el, majd **vitéz Csátaljay** ezredes a dandárparancsnokság, **dr. Balogh Sándor** kulturtanácsnok Debrecen város, **Lábass** Béláné pedig a MANSz. koszorúit helyezte el, utána a Magyar Jövő Szövetség végül a Nemzeti Szocialista Párt koszorúzta meg a Kossuth szobrot. Az ünnepségét itt a Szózat hangjaival ért véget.

Diszünnepély a központi egyetemen

Az ünneplő közönség és az egyetemi ifjuság az országzászló felavatása után vonult ki a Központi Egyetemre, ahol délben 12 órakor kezdődött az egyetem díszünnepélye, amelyen megjelent **Lossonczy** István főispán, **Pass** László evangélikus esperes, **dr. Bacsó** Jenő egyetemi rektor, **dr. Jeney** Sándor törvényszéki elnök, **Fodor** Rezső pénzügyigazgató, az egyetem tanári kara és mindazok, akik a szobornál is jelen voltak.

A kollégiumi Kántus Szigethy Gyula karnagy vezetésével a Himnuszt énekelte el bevezetőül, majd **dr. váradi Borsay Miklós** Turul kerületi vezér nyitotta meg az ünnepélyt.

— A mi célunk, — mondotta — nem más, mint az összefogás megteremtése s ezután egy népi és szociális Magyarország boldog jövőjének kiépítése. Majd a Haza, Becsület, Szabadság nevében megnyitotta az ünnepélyt.

Berta István szavalata után dr. **Mitrovics** Gyula egyetemi professzor mondott ünnepi beszédet.

Az osztályharcot ne kövesse a generációk harca

— Ma, amikor mi az első márciust idézzük, nem ünnepelünk, hanem a mának küzdelmeihez segítségül hívjuk a multak szellemét és tanulságait, hogy a magyar sorsra befolyást gyakoroló történelmi erőktől jövőnk biztosítékait kiesikarjuk, — mondotta —. Március 15.-e az ifjuság ünnepe, mert az első március 15.-ét az ifjuság írta be a magyar nemzet történetébe. Az ifjuság a nemzet lelkiismerete. Kötelessége megismerni a multat, hogy arról véleményt alkosson és képet teremtsen magának a jövő lehetőségeiről. Ki vonhatná kétségbe, hogy az érett és az ifjukornak vállvetve kell gondoskodnia a nemzet jövőjéről.

Ezért az úgynevezett generációs kérdésnek az elmérgesedése egyik legnagyobb nézeti szerencsétlenségünk volna.

Az osztályharc pusztításainak már láttuk katasztrófális eredményeit a nemzetközi szociáldemokrácia küzdelmében. Isten óvja a magyart attól, hogy az osztályharc után most a generációk csatája is megkezdődjék. Közös munkára, kölcsönös bizalomra van szükség, mert csak ez vezethet eredményre.

— Mi a feladata a magyar ifjuságnak a történelmi Magyarország helyreállítása körül? A restitutio in integrum! Beszéde befejezéséül arról szólott a professzor, hogy

soha egy percre sem szabad ielmondani történelmi határainkról,

nem hiúságból, hanem természeti erők és a történelmi igazságok isteni parancsából. Nektek, fiatal bajtársak, vissza kell állítani a keresztény magyar szellem uralmát a magyar földön.

Apák és fiuk együtt épitsék meg a magyar jövőt

Az ünneplő közönség meleg tetszésnyilvánításokkal fogadta a professzor beszédét, majd **Szabó** László bajtárs szavalata után **Szabó Dániel** Bocskay vezér, mint az ifjuság szónoka mondott gyujtó hatású beszédet.

— Március 15.-ének abban van a jelentősége, hogy mindenki önmagára eszmélt, a nemzet megtalálta önmagát. Mi mai magyarok vajudó kor vajudó magyarsága még mindig nem találjuk önmagunkat és kétségbeesett bizonytalanságban vagyunk. Mindenki mást és másképp akar. Az elmult húsz év alatt mennyi munkát és energiát pocsékolt el a magyarság.

Óriási felelősség terheli azokat a politikusokat, akik önző érdekeiket követve céljuk elérésére szembeállították a magyart a magyarral.

Fajtánknak igenis, vannak bünei, ezeket beismerve kell azokat leküzdenünk.

— Erős, biztos fegyelmezett katonaságra van szükség! Ezen bukik, vagy él az ország. Emellett azonban nevelői munkára is szükség van. Ma általában azért dolgozunk, mert foglalkozásunk megélhetést ad, pedig hivatásnak kellene azt tekinteni.

Egyedül magyar politikát akarunk...

— Tudjuk, hogy a nagy nemzeti kérdések megoldása nem az ifjuság feladata. Ő csak lendületét és szent idealizmusát adja. A fiatalság nem nélkülözheti az apák megfontoltságát és tapasztalatát.

Mi tehát azt akarjuk, hogy apák és fiúk együtt építsük a magyar jövőt.

Isten akarata szerint kell berendezni minden magyarnak az életét.

Ha a nemzet vezetőinek ajkán a keresztyénség szó csak azért keresztyén, mert nem zsidó, azt a vezetőt félre kell állítani.

Hogy képzelhetünk el keresztyén államot keresztyén szellem és Krisztus igazsága nélkül.

A nemzet újjáépítésének alapja a lelki, szellemi és erkölcsi tisztaság kell, hogy legyen. Neveljük öntudatos magyarrá az ifjuságot. Akik hamis magyarságból idegen ígéret által megfizetve el akarják gáncsolni a nemzet élni akarását, azokat ki kell közösíteni. A politikai pártok szünjenek meg, ha csak egymás ellen uszítanak, s legyen egyedül magyar politika. Akik csak azért magyarok, mert itt megélhetésük van, azok tünjenek el. Ha életet és vért kívánnak a fiatalságtól és a magyarságtól, akkor adjanak is életet, mert a magyarnak az élete, a mindene a föld. Ezért követeli az ifjuság a gyors radikális földbirtokreform végrehajtását. Számoljanak fel a nagybirtok rendszerrel.

Végül izzó lelkesedésű beszédének befejezésében Szabó Dániel arra buzdította a hallgatóságot, hogy mindnyájan törődjünk többet az elszakított testvéreinkkel. Isten kegyelméből a felvidéki magyarság nagy része már visszatért, de Erdély magyarsága még mindig csak hazavágyik.

— Bajtársak: az új magyar nemzeti szellemben előre! — fejezte be beszédét Szabó Dániel vezér, akit a közönség percekig meleg ünneplésben részesített.

A beszéd után az **Egyetemi Zenekar Kálmánchey** Zoltán karnagy vezénylésével Brahms: Magyar táncát adta elő kiforrott művészi felkészültséggel. A lelkes hangulatú március 15.-i ünnepélyt dr. váradi Borsay Miklós kerületi vezér zárószavai után a Kántus által interpretált Nemzeti Hiszekegy hangjai fejezték be.

Használjon ARTIN dragée Biztos ölező.

HOTEL RIO
BUDAPEST
a város szivében
RAGYOGÓ TISZTA
hideg-meleg folyóvíz
ERÖSEN MERSEKELT ÁRAK
VII., Kürt-utca 6.
PÁTRIA kávéház mögött.

Az egyetemi ifjúság március 15.-ét ünnepli a Kossuth szobor előtt

Március idusán kétezer honvéd ujonc esküdött hüséget Debrecenben az Istennek, hazának és Horthy Miklós kormányzónak

Somlay ezredesnek a magyar érdemrend lovagkeresztjét adományozta a Kormányzó

Március tizenötödikén délelőtt 11 órakor harsány vezényszavak hangzottak fel a debreceni hajdúlaktanya előtti térségen. Fővetést vezényeltek és Debrecen város helyőrségének 2.000 honvéd ujonca merev fővetéssel nézett szembe a szemlélő Bitto Dezső ezredes, gyalogsági parancsnokkal.

A díszszemle után egy öreg, kifakult, világháborús zászlót vittek a szónoki emelvény elé. Az ereklye előtt a katonák feszesen tisztelegtek és a polgári személyek levették a kalapjaikat.

A fehér hávat hordobó csípős szél meglobogtatta a laktanya előtti két hatalmas zászlót. A szemlének vége és felcsendültek a Himnusz örökszép és magasztos akkordjai. Mindenkin meghatottság vett erőt. A szemekbe könny szivárgott:

most állott először Debrecen polgári lakossága szemtől szembe a haza legféltettebb kincsével, a magyar honvédséggel, most látta először közvetlen közelről a terepszinüre mázolt lőveget, a haláltosztó gépfegyvert a véresatornás szuronyú fegyvert, a komor aknavetőt a trianoni gyász óta.

Sokan előttek erre az ünnepre. A város előkelősége, a katonai, polgári vezetőférfiak ott állottak a kérges kezü munkás mellett és néztek csodálattal, reménységgel ezt az egyenruhába bujtatott, dobogószivü nemesveretü, kis hadsereget.

Ábitatos csendben állott az emelvényre Tarnaváry Árpád alezredes, zászlóaljparancsnok, az eskütételi ünnepély ünnepi szónoka. Pattogó szavai belemartak a lelkekbe, a szive dobogása eggyé olvadt az ezrek szive dobogásával.

— Honvédek, bajtársak! — kezdte beszédét. — Néhány hét előtt, mikor a polgári ruhát a katonai ruhával cseréltétek fel, életetek újabb jelentőségteljesebb határához értetek el.

Ez a megkülönböztetett ruhadarab becsületes életet, dicsőséges halált jelent.

Ezt a zászlót, amely alá most összegyültetek, ezeresztendős magyar történelmünk glóriás fénye övezte körül mindig. Apáitoktól, öregapáitoktól maradt tirátok ez a szent hagyaték, ez a zászló vezette őket győzelemre, vagy halálra. De a magyar lobogó volt az, amelyet nem hagytak el sohasem. Most azt kérdem tőletek, akartok-e apáitok nyomdokaiba lépni, tetteiket példásan követni, vagy gyáván meghunnyászkodva meghátrálni és megtagadni a véreteket, megtagadni Doberdó, Lemanova legendás csatáit?

Megtudtok-e nyugodni Trianon rabbilincseiben, abban, hogy idegen hordák becstelen lábbal tanossák a mi földünket, hogy kincses kamráinkat éhes hadak dézsmálják, miatt idehaza magyarok éheznek?

Ezekre a választ a mostani eskütéstekben adjátok meg, amely ennek a zászlónak a képével együtt a magyar virtust, magyar katonabecsületet adja meg nektek. Ennek a tudatában a föld reszketni fog lábaitok alatt és az itthmaradt idegen hordák térdre képszerűlnek.

Ebben a diadalmámorban kitüzhetjük Boeskay birodalmának, Erdélynek havasaira újra a magyar zászlót.

A Felvidékről sorozott újoncokhoz szólott ezután:

— **Ti elindítottátok azt a folyamatot, amely rövidesen visszahozza Bácska, Bánát, Erdélyt, a magyarjait!**

Mikor ma, valamennyien leteszitek a honvédesküt, gondoljátok a mai nap jelentőségére. Ti is teljetek meg március idusának éltető hatásával. Tántoríthatatlanok legyetek! Kérjétek az isteni gondviselést. — erősítse meg lelketeket ezen a történelmi alkalommal, hogy eskütökhöz végig hűek maradjatok. Mert, ha megszegitek, verjen meg az Isten benneteket, de meg is fog verni. De ha hívek maradtok hozzá, áldani fog és áldjon is meg!

Kétezer merészjelvésü ajakról hangzott fel ezután az eskü szövege:

„Ünnepélyesen esküszünk a Mindenható Istenre, hogy Hadurunk, főméltóságú vitéz nagybányai Horthy Miklós, Magyarország törvényesen megválasztott kormányzója iránt hűséggel és engedelmességgel viseltetünk, Magyarországhoz és alkotmányához hűek leszünk, az ország törvényeinek engedelmeskedünk.

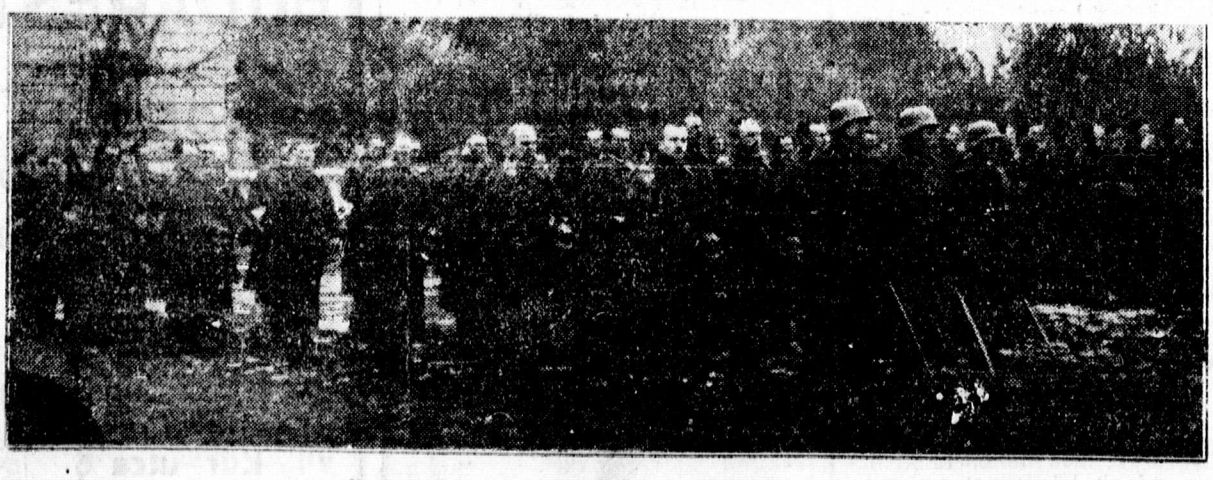
Esküszünk, hogy a honvédség tábornokainak és minden egyéb elöljárónknak és följebbvalónknak engedelmeskedünk, őket tiszteletben tartjuk és védelmezzük, rendeleteiket és parancsaikat minden szolgálatban hiven teljesitjük, alárendeltjeinkről mindig legjobb tudásunk szerint gondoskodunk, példaadásunkkal és minden erőnkkel rajta leszünk, hogy kötelességüket minden körülmények között becsületesen teljesitsék.

Esküszünk, hogy szent hazánkért minden belső és külső ellenség ellen, bárki legyen is az, mindenkor, mindenütt és minden alkalommal, ha kell, életünk és vérünk feláldozásával is, vitézül és férfiasan harcolunk. Csapatainkat, zászlóinkat, lövegeinket és egyéb harci eszközeinket el nem hagyjuk és az ellenséggel soha a legkisebb egyetértésbe sem bocsátkozunk. Hazánk és nemzetellenes, vagy olyan irányzat szolgálatába, mely a honvédség vagy az ország más fegyveres területének fegyelmét alásni igyekszik, nem lépünk, semmiféle titkos társulatnak tagjai nem vagyunk és nem leszünk, rábeszélés szolgálati titkot hiven megőrzünk.

A hadicikkeket szem előtt tartva, mindig a háditörvények szerint, derék honvédekhez és jó hazafiakhoz illő módon viselkedünk és igy becsületet élünk és halunk.

Isten minket úgy segéljen! Ámen!"

Az eskütétel után Bittó ezredes átnyujtotta Somlay ezredesnek a magyar érdemrend lovagkeresztjét, amelyet érdemes működéséért a Kormányzó adományozott. Az ünnepélyes aktus után felcsendült a Nemzeti Hiszekegy, majd a kétezer ujonc díszmenetben elvonult Bittó ezredes és kísérete előtt. A díszmenetben részt vett a frontharcos-díszszázad is.

„Ünnepélyesen esküszünk a Mindenható Istenre..."

A Debreceni Torna Egyesület úi tisztikara

Örökös tb. elnökök: Dr. Magoss György ny. polgármester, Steinfeld István m. kir. kormányfőtanácsos, földbirt. **Tb. elnökök:** báró Vay László államtitkár, Lossonczy István főispán, Ady Lajos tanügyi főtanácsos, dr. Kölcsey Sándor polgármester, dr. Vásáry István ny. polgármester, vitéz dr. Bessenyei Lajos ny. tanker. kir. főigazgató, Kiss József tanker. kir főigazgató, Vincze András ny. altábornagy, Szarukán Sándor ny. bankigazgató, Dr. Horvay Róbert ny. középiskolai igazgató, Dr. Bátori József kat. gimn. igazgató, dr. Kun Sándor ref. gimn. igazgató, Török Tibor ref. tanitóképző int. igazgató, Ur Márton áll. gimn. igazgató.

Elnök: Dr. Ferenczy Tibor ny. orsz. főkapitány (1939—1941).

Társelnök: Fux Antal kereskedő igazgató (1938—1940).

Alelnökök: Dr. Csóka László tb. főpolgármester (1937—1939), dr. Balogh Sándor tb. főjegyző (1937—1939), ifj. Dömsödy Imre tanácsnok (1939—1941), Laubner József MNB. ny. főfelügyelő (1937—1939), dr. Való Antal tb. tanácsnok (1937—1939), Csomor Gyula mozigazgató (1938—1940).

2 évre: Főtitkár és háznagy: dr. Kiss Gábor városi t. fogalmazó (1939—1940).

1 évre: Titkár Batiz Lajos várositisztviselő. **Jegyzők:** Furkó Viktor városi tisztviselő, Darvas Gyula városi tisztviselő. **Pénztárnok:** Erdélyi Ferenc városi tisztviselő. **Ellenőr:** Kiss Ferenc városi irodaigazgató, **Ügyész:** dr. Sajó László városi tb. főügyész, ügyvéd. **Orvosok:** Dr. Balogh Ádám klinikai tanársegéd, dr. Lengyel Zoltán OTI főorvos, dr. Szabó Sándor orvos. **Müvezető:** Schmidt Gyula testnev. tanár. **Női müvezető:** dr. Janossy Gyuláné Mátyás Magda testnev. tanár. **Számviszg. biz.:** Rendes tagok: Lehóczky Imre m. tisztv., Horváth Ferenc vil. váll. tisztv. Gyarmathy Miklós vár. adófőpénztárnok. **Póttagok:** Gaal Lajos városi fürdőtisztv., Vermes László m. tisztviselő. **Gazd. bizottság:** Molnár Gyula bankigazgató, Szarukán Sándor ny. bankigazgató, Szabó József testnev. tanár. Sportint. biz.: Schmidt Gyula testnev. tanár, Czuna Ferenc testnev. tanár, Brassay Károly középisk. tanár. **Választmány:** Rendes tagok: Brassay Károly középisk. tanár, Bornyi Sándor postafelügyelő, ifj. Balogh Ferenc puskaműves, Czuna Ferenc testnev. tanár, dr. Fabián Sándor MTI igazgató, dr. Gollenhuber Henrik városi aljegyző, Győry János fogműves, Kiss Ferenc városi főpénztáros, dr. Kupinszky Sándor tb. tanácsnok, Lengyel László levente főoktató, Mogyorossy Győző városi adógyakornok, dr. Orosz Árpád városi tb. tanácsnok, Poroszlay László városi tb. tanácsnok, dr. Szász Károly rendőrfogalmazó, dr. Varga Jenő középisk. tanár, Zöld János m. tisztviselő. **Póttagok:** Ábel János kertész, vitéz Ferenczy Miklós szabó, Nagy Lajos borbély, vitéz Udvarhelyi Béla levéltáros.

HIREK

Hiszek egy Istenben,
Hiszek egy hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában
Ámen.

—

Rendőrség telefonszáma: 20—45.
Mentők telefonszáma: 0—4.

—

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata:

„Kossuth", Lux Arnold, Piac-u. 26. városi bérpalota. Telefón: 29—56. — „Isteni gondviselés", Székely Adorján, Petőfi-tér. Telefón: 29—81. — „Csokonai" dr. Batáry István, Mester-u. 43. Telefón: 10—15. — „Árpád fejedelem", Mikes Béla, Csapókert, Jánosi-u. 44.

Időjárás

A Meteorológiai Intézet jelentése: Hazánkban a nap folyamán sok helyen volt kisebb csapadékmennyiséggel járó havazás. A hőmérséklet délen 4—5 fokig, északon azonban csak a fagypont alá emelkedett, estére azonban mindenütt a fagypont körüli volt.

PROGNÓZIS: Élénk északnyugati, északi szél, változó felhőzet, több helyen, főleg keleten még csapadék (eső, hó), éjjel gyenge fagy. A nappali hőmérséklet alig változik.

—

Hajduszoboszló

városa szerdán gyönyörű ünnepély keretében emlékezett meg a márciusi hősökről. Az ünnepélyen ott volt Tasnádi Nagy András igazságügyminiszter, Lossonczy István főispán, Rásó István alispán vitéz Illyésy Gyula alezredes. Hajdúszoboszló város katonai parancsnoka és a város vezetősége. Az ünnepélyt a Gazdakörben bankett követte, melyen felszólalt vitéz Illyésy Gyula alezredes és érdekes bejelentést tett.

Beszámolt arról, hogy a hajdúszoboszlói leventezászlóalj éveken keresztül 1,040.75 pengőt gyűjtött a hajdúszoboszlói országzászlóra és az utóbbi időben összeadtak 206 pengőt arra a célra, hogy egy felszabadult község leventéinek leventezászlót adományozzanak. A leventék hallottak a szlovákiai magyar házak építéséről, azoknak hatalmas jelentőségéről és most az egész összeget — 1.246.75 pengőt — a szlovákiai magyar házak építésére ajánlották fel.

A bejelentést nagy ovációval fogadta a bankett közönsége, de nagy örömmel adunk mi is hírt róla. A hajdúszoboszlói leventék bizonyságot tettek arról, hogy teljes lélekkel átérzik a magyar gondolatot és minden igyekezetüket a magyar érdekek szolgálatába állítják. Megmutatták, hogy áldozni tudnak a magyar hazáért — és ez az áldozatos lélek szükséges ezekben a történelmi napokban. A hajdúszoboszlói leventék példája minden magyar ember, ifjú és öreg által követendő példa. Csak a legnagyobb elismerés hangján adhatunk hírt nemes tettükről.

Hajdúszoboszlói leventék, magyar fiúk, ti tudjátok, mit jelent magyarnak lenni. Tudjátok, hogy mi a kötelessége annak, aki polgára ennek a megcsonkított országnak. Adja Isten, hogy ezt a kötelességtudástokat soha el ne felejtsétek, hogy megmaradjatok mindig ilyen áldozatkész, izig-vérig magyarnak. (—r.)

—

— **Összevesztek, megverték egymást.** Halota Gábor kisvárdai lakatossegéd és Molnár Gyula napszámos valami csekélységen összeveszteknek annyira feldühödtek, hogy egymásnak rohantak s addig ütötték-verték gymást, míg mindketten olyan sérüléseket szenvedtek, hogy kórházba kellett szállítani őket. Felgyógyulásuk után megindul az eljárás ellenük.

A debreceni asztalosiparosok S. O. S. kiáltása

Meg kell teremteni a kisiparosság famegmunkáló telepét — Fővárosi és szegedi mintára bútoráruházhoz kell segíteni az asztalosiparosságot

A Magyar Elet Mozgalom tömörülésén keresztül harcolja ki az asztalosipar jogos kívánságait

Aki ma végigmegy Debrecen főbb utcáin és a bútorkereskedéseket végignézi, szomorúan kell megállapítania, hogy az egész városban alig egy tucatnyi bútorüzlet található ebben a nagy városban és annak is nyolcvan százaléka zsidó kézben van. A felületes és tájékozatlan közönség azt gondolhatná, hogy Debrecenben zsidó asztalosok és iparosok vannak többségben és ezek saját gyártmányaikat árulják üzleteikben. A szomorú és megdöbbentő valóság ezzel szemben az, hogy

Debrecenben 130—150 magyar asztalos iparos él, helyesebben tengődik,

mert az a siralmas sors, amelybe az asztalos kisipar sodródott, életnek nem igen nevezhető.

A 130—150 asztalos iparos közül alig három-négynek van komoly értelemben vett üzlete, a többi 95 százalék ha kis műhelyében el tudja is készíteni bútordarabjait, nem tudja a vásárló közönség elé tárni, mert arra már nem telik egyiknek sem, hogy üzletbért fizessen. Felvetődik tehát a kérdés, mi történik azokkal a bútorokkal, amelyeket ez a tisztes debreceni asztalosipar gyárt. Hát bizony érdemes ennek utána nézni. Ma már

Enülletbontásból
használt anyagok kaphatók
Szent Anna-u. 30.

Debrecenben az asztalosmesterek jó nagy része, ha elkészít egy-egy szobaberendezést, miután azt kiállítani nem tudja,

kénytelen potom áron tovább adni a zsidó kereskedőnek, akinek persze jó főhelyen üzlete van és így megfelelő adottsága van arra, hogy a bútort eladhassa.

Már most a gyakorlatban úgy áll azután a helyzet, hogy a szorult helyzetben lévő asztalos kisiparosmester kénytelen olyan áron megválni bútorától, amit a zsidó közvetítő hajlandó adni érte. Ez az ár azonban alig tesz ki annyit, hogy a mester munkájáért szűkös napszámbért kaphasson. Így áll elő azután az a megdöbbentő helyzet, hogy az asztalosiparos, ha elad — mondjuk 200 pengőért — egy bútordarabot az élelmes üzletembernek, az

a legcsekélyebb munka hozzájárulása nélkül pusztán a közvetítésért 100—150 százalék haszonnal adja azt tovább annak a vásárlónak, akinek fogalma sincsen a bútor valódi értékéről.

Természetes, hogy a sok tőkenélküli, elszegényedett asztalos kisiparos a saját, rendszerint külsőségi műhelyecskéjében nem tud konkurrálni a belvárosi zsidó üzletekkel s így sorvad, pusztul ez a tisztes debreceni iparág, ha az illetékesek beavatkozása még sokáig várat magára.

Két követendő példa

A fővárosban és Szegeden a keresztény asztalos iparosság már kiharcolta azt, hogy ezzel a veszedelmes zsidó konkurrenciával szemben legalább megalapozhatta a maga bútoráruházait, amelyekben szövetkezeti alapon tömörülve árusíthatják a kisiparosok saját készítményeiket. Természetesen úgy Budapesten, mint Szegeden nem a saját erejéből, hanem a törvényhatóságok és az állam támogatásával érték el ezt a nagy eredményt. Budapesten a Baross Szövetségen keresztül a főváros áldozatkészségéből állítottak fel állandó bútoráruházat, amelyet a kisiparosok díjtalanul használhatnak, viszont Szegeden is emeletes bútorház áll Szeged város jóvoltából az asztalos iparosság rendelkezésére.

Városi támogatást egy bútorház felállitására

Debrecenben hetek óta mozgolódik, szervezkedik az asztalos iparosság. A Magyar Élet Mozgalom kereteit használják fel arra, hogy egységben tömörülve küzdjenek jogos kívánságaik valóraválásáért. A napokban megalakult a debreceni vas-, fém- és faiparosok szövetségébe tömörült keresztény magyar asztalos kisiparosok, munkavállalók és közszállítók csoportja. Mintegy 30—40 asztalosiparos vesz részt egyelőre ebben a megmozdulásban s hogy végre kiállhassanak a nagyközönség elé is,

arra volna szükség, hogy Debrecen városa is hozzájáruljon ennek a dolgos kisipari rétegnek a felsegítéséhez.

Mindenekelőtt arra van szükség, hogy a város középpontjában megnyithassa ez a szövetkezet a maga bútorházát, úgyhogy oft a kisiparosok együtt állíthassák ki és tárhassák a vásárló közönség elé portékáikat. Nincs kétség aziránt, hogy Debrecen város vezetősége elő tudja teremteni azt az igazán minimális támogatást, amivel ennek a bútorháznak a megnyitása keresztül volna vihető. Hiszen lehetővé kell tenni azt, hogy a keresztény kisiparos eladhassa a maga portékáját nem a közvetítőnek, hanem magának a vevőnek.

Vegyen tudomást a keresztény vásárló közönség arról, hogy Debrecenben életfenntartásáért küzd több mint száz magyar asztalos iparoscsalád

s a társadalomnak ezt a heroikus küzdelmet folytató réteget kell támogatnia. Ezzel a magyar munkások és dolgos kezek jutnak újabb és újabb munkaalkalomhoz.

Famegmunkáló gépekkel csak asztalosiparosok dolgozhassanak

És ugyanakkor, amikor tető alá kell hozni először legalább szerény keretek között ezt a bútorházat, ugyanakkor módot kell adni arra is, hogy ez a teljesen elszegényedett tisztes ipari réteg megfelelő famegmunkáló gépekhez jusson. Ma Debrecenben 4—5 zsidó tűzifa- és épületfakereskedő végzi a famegmunkálás túlnyomó részét, az idevonatkozó rendeletek kijátszásával, holott

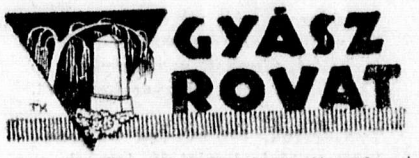
az asztalos- és ácsiparba vágó famegmunkálás egyenesen törvényellenes és azt a fakereskedők jogtalanul űzik.

Lehetetlen állapot az, hogy 4—5 jól kereső, nagy üzleteket lebonyolító zsidó fakereskedő a paragrafusok között való ügyes bujkálással 100—150 keresztény kisiparos család egzisztenciáját tegye lehetővé. Ez a most alakult asztalosipari szövetkezés maga akarja felállítani famegmunkáló telepét és erre száz százalékig joga van. Ennek a célnak a keresztülvitele érdekében túl kell tenni magát a hatóságoknak a bürokratikus formaságokon. Elő kell teremteni állami támogatással is azt a szükséges tőkét, amelynek birtokában a debreceni magyar asztalosiparosság maga rendezheti be magának famegmunkáló telepét, mert

azok a gépek, amelyek ma néhány fakereskedő kezében sok száz dolgos kéz munkáját veszik el, vissza kell hogy kerüljenek a magyar asztalosiparossághoz.

A Magyar Élet Mozgalmának asztalosiparossága egy emberként küzd ennek a két, legfontosabb létérdekét jelentő szükségletnek megteremtéséért s ebben kell is, hogy megértő felfogásra találjon minden illetékes faktor részéről.

Gépirás, másolás
HURAY Iparkamara, T. 17-93.

Tóvizi Menyhért nyugállományú hony. tiszthelyettes 72 éves korában elhunyt. Temetése pénteken délután 3 órakor lesz a Köztemető II. a. számú ravatalozó teréből. Lakás Domokos Lajos-utca 3. Temetését Bartha vállalata végzi.

Özv. Dobi Istvánné T. Kiss Zsuzsánna 72 évében elhunyt. Temetése ma délután 3 órakor lesz a Köztemető ravatalozójából. Lakás: Monostorpályi-út 26. Temetését Bartha vállalata végzi.

Oláh György volt bérkocsi tulajdonos 76. évében elhunyt. Temetése ma délután félöt órakor lesz a Köztemető II. a. számú ravatalozójából ugyanazon nap reggelén a hatvanutcai temetőből átszállított felesége hamvai mellé. Lakás: Homok-utca 42. Temetését Bartha vállalata végzi.

Baranyai György máv. nyugdíjas 71. évében elhunyt. Temetése pénteken délután 5 órakor lesz a Köztemető ravatalozó teréből. Lakás: Zwingli-u. 8. Temetését Bartha vállalata végzi.

—

CSURKA „KEGYELET" TEMETKEZÉSI VÁLLALAT, Dégenfeld-tér 2. szám. Alapítási év 1905. A debreceni Tisza István tudományegyetemi klinikák szállítója. Telefon: üzleti 23-81, telep és lakás 11-90. szám.

Gyászesetek alkalmával bizalommal forduljon Fehértói Dániel temetkezési vállalatához. Dégenfeld-tér 4. szám, — telefon 11-85. — hol árajánlattal díjmentesen szolgálnak.

Temetéseket és exhumálásokat legszolidabb árban Bartha temetkezési vállalat végez. Püspöki palota.

Dankó temetkezési vállalat, Sas-utca 3., Kossuth-u. 6., (telefon nappal 23-22, éjjel 30-66) temet, szállít, exhumál. Kérem ajánlatot kérni és ezáltal meggyőződni olcsó áralmról. Kényelmes fizetési feltételek!

Uj temetkezési intézet. Cégtulajdonos Pusztai József, Kálvin-tér 5. Telefon: 33-90. Megbízható és pontos kiszolgálás, szolid árak.

— **Pestre megy? Olcsón akar lakni?** Keresse fel a Hunnia Pensiót, Budapest, VIII. Aggteleki-u. 8. sz. (Nemzeti Színház mellett) Szoba reggelivel 3.80 P. Telefon: 330-699. sz.

— **Jó állást akar?** Tanuljon gyorsírást és gépírást. A perfekt gyorsíró és gépíró könnyebben talál elhelyezkedést és nagyobb igényekkel léphet fel a munkaadókkal szemben. A Naményi Gyorsíróiskolában végzettek a következő munkaterületeken helyezkedtek el: minisztériumok, Magyar Nemzeti Bank és egyéb pénzintézetek, vármegyei és városi hivatalok, kereskedelmi és ügyvédi irodák. Tanfolyam után államvizsga, állami állásokra is képesítő bizonyítvány. Vidékről bejáróknak 85 százalékos vasúti tanulókedvezmény. (Rákóczi-u. 17. sz.) **Március hónapban államvizsga lesz.**

Mindent vissza!

Testvéreink, túl minden határon,
Felétek száll most legforróbb imánk,
Testvéreink, túl minden határon,
Szerető szívvel vár édes Hazánk.

Húsz esztendő tenger keservét,
Bánatát, könnyét, mindent feledünk,
Ha emelt fővel, büszkén, boldogan
Újra itt lesztek együtt mi velünk.

Hozzátok vissza a Kárpátokat,
Minden kis falut, minden patakot,
Közös Hazánk volt ezer éven át,
Semmit, de semmit ott ne haggyatok!

Hozzátok vissza a szíveteket,
Mely a miénkkel együtt dobogott,
Hozzátok el a szegénységet is
És hozzátok el minden bánatot.

Mindennek felét mi fogjuk viselni
És amink van, megosztjuk Veletek,
Hajlékot, munkát, a szeretetet
És minden falat magyar kenyeret.

Testvéreink, túl minden határon
Felétek tárja karját jó Anyánk,
Testvéreink, túl minden Határon,
Visszavár régi, szeretett Hazánk!

vármalotai SÁGHY ILONA

(x) **Gyomorsavtúltengés, gyomorfekély ellen csak „HAJDUINT"** használjon, hatása biztos, íze kellemes. Ajánlják orvosok, betegek. Készíti: **Sztankay gyógyszertár**, Debrecen, Szent Anna-utca 64.

— **Ünnepélyesen fogadták a Rómából visszatérő hercegprímást.** Szerdán délelőtt háromnegyedtízkor a menetrendszerű trieszti gyorsvonathoz kapcsolt szalonkocsiban érkezett vissza a pápa-választásról dr. Serédi Jusztinián bíboros hercegprímás. A Déli pályaudvaron óriási tömeg fogadta az egyházfejedelmet. Amikor a hercegprímás elhagyta kocsiját, a rendőrzenekar a pápai himnuszt játszotta. Ezután a ruszinszkói Volhinia-énekkar adott elő üdvözlő dalt. Ezt követően gróf Zichy János köszöntötte az Actio Catholica nevében a visszatért hercegprímást. Örömét fejezte ki, hogy Szent Péter trónjára olyan pápa került, aki a magyarok igaz barátja. Az Angolkisasszonyok növendékei énekszámai után a hercegprímás meghatottan köszönte meg az ünneplést.

A közönség az országzászló felavatásánál Javornitzky Jenő áll am. itkár beszédét hallgatja

— **Szobrot Ady Endrének.** A Turul Szövetség nagy akciót indított Ady Endre szobrának felállítása érdekében. Az akció élén dr. Natkó Gyula, a Turul sajtóosztályának vezetője áll, aki az ifjuság nevében felszólítással fordult az összes irodalmi és kulturális egyesületekhez és felkérte őket, hogy a saját működési területükön segítsék elő. — hogy minél előbb felállíthassák a nagy költő szobrát. A Turul Szövetség elhatározta azt is, hogy az egész országban Ady-emlékünnepélyeket és estéket rendez, hogy ezek jövedelme is szolgálja a szoborakció alapját. Az Ady-estéken Adynak a mai aktuális magyar problémákkal kapcsolatos útmutatásait fogják az ünnepélyek előadói kifejteni. Az első Ady-est május elsejére egy hónapra a pesti Vigadó nagytermében lesz. Ez fogja elindítani a nagy irodalmi demonstrációt. Az Ady-szoborakció célját dr. Natkó Gyula fogja kifejteni. Szerepel az április 15.-iki Ady-estén Móricz Zsigmond, Szabó Lőrinc, Gulyás Pál, Simonffy Margit, Nagy Alice, Érsek Mária és Pataky Jenő.

— **A református gimnázium hazafias ünnepélye.** A debreceni református Kollégium gimnáziumának ifjusága szerdán reggel 9 órakor tartotta ünnepélyét a márciusi hősök emlékére. Az ünnepélyt a „Perelj Uram perlőinnmel" kezdetu zsoltár nyitotta meg, majd dr. Farkas Ignác vallástanár tartott istentiszteletet és mondott lelkes áhítatkeltő imát. Az énekkar a Himnuszt intonálta, majd Jánossy Zoltán szavalta el a Nemzeti Dalt. Dr. Varga Zoltán tanár tartalmas és lelkesítő beszédben emlékezett meg márciusi történelmi jelentőségéről. Azután Szigeti—Balázs Riadóját adta elő az ének- és zenekar. Kocsár Károly ö. képzőköri főtitkár gyönyörűen felépített beszédet mondott „Az ő márciusi ifjuság" címmel. Az ünnepélyt a Szózat zárta be.

— **A KIE** vasárnap délután 5 órakor a Világitási Vállalat Piac-utca 36. szám alatti dísztermében vidám délutánt tart, melyre az érdeklődőket ezúton is szeretettel meghivja a KIE. Műsor megváltás 40 fillér.

— **Betegsége miatt öngyilkos lett Andreánszky István ny. táblabíró.** Tragikus körülmények között követett el öngyilkosságot szerdán kora reggel Budapesten Angyal-utcai bérlakásában Andreánszky István ny. táblabíró. Az idős táblabíró, aki a bírói kar egyik legképzettebb tagja volt, legutóbb a közigazgatási bírósághoz volt beosztva, majd súlyos szivbaja miatt nemrégiben nyugalomba vonult. A betegség annyira elkeserítette az ötvenkét éves bírót, hogy öngyilkosságra határozta el magát. Szerdán a kora reggeli órákban szobája ablakából levetette magát és a bérház udvari kövezetén vomban meghalt. Holttestét a törvényszéki boncolati intézetbe szállították.

51

Belefelejtkezett az irásba... Észre sem vette, hogy már nem kérvényt ir, hanem átlörve a megszokott formákon, céltalanná üresedett életét, csalódásokkal megkeserített lelkét terítette ki a betűbarázdákra...

Mikor aláirta, át sem olvasta. Borítékba tette s elküldte vele a cselédleányt a postára.

Félnégyet ütött. Az érces ütések átzengtek az üres, csendes, hallgató szobákan. Mintha áramütés ére volna, megremegett a leány lelke.

Félnégy... Már csak fél óra és itt lesz... Mit tegyen?... Hogy fogadja?...

Szive feldobogott és a forró vérhullám tüzesen nyargalt át a testén...

Nem... nem akarja... Miért?... Mi célja lenne?.., Semmi... semmi... Nem fogja zongorázni az Eroicát... És ezentúl nem is zongoráznak... Legyen vége közöttük mindennek... Még most nem késő... Hidegen, közömbösen fogadja s ebből Jenő bizonyára megérti majd, hogy itt nincs tovább keresnivalója... Aztán biztosan nem is jön többet...

Felvetette széj szőke fejét. Az ibolyaszemek pillanatra acélkékre meredtek...

Kemény, határozott akart lenni, mert azt hitte, így beleavatkozhatik a sorsába. Azt hitte, hogy így maga formálhatja a maga útját. Nem jutott eszébe, hogy az esztelennek botornak látszó éjjeli lepke nem azért röpül vakegyenesen a tűz ékesen felcsapódó lángjába, mert el akarja pusztitani porszem életét, hanem azért, mert nincs más választása, nincs kitérése... hatalmas, eget-földet átfogó erő lendíti és viszi... viszi a tűz felé... Pedig lehet, hogy mikor tűhegyni szemébe belevöröslik a tűz lobogása... mikor parányi testét megcsapja a perzselő höség... a halál szikrázó küszöbén rémülten sikolt fel... jaj... és szeretne visszafordulni... nem akarna még meghalni... de nem lehet... jaj... nem lehet... valami szrnyű, irgalmatlan, kérlelhetetlen erő viszi.... soidorja... még egy szárnycsapás... hernyótestét retentő kín zsugorítja össze... aztán leperzselt szárnyakkal, szénné égve zshan a parázságyból mohó harapásra felszökkenő lángcsóvákba...

Nincs kitérés... Nem lehet visszafordulni... Más útakra átvágni...

Állatnak embernek, csillagoknak, napnak, rendszereknek, világoknak, a mindenségnek meg van határozva az útja és menni kell... azon az úton kell menni... és nem lehet azt mondani, hogy nem megyek... s hiába a fogadkozások, a lázadások, a nem akarások... a féregnyi életeket... mindegy, hogy lepke, vagy csillagóriás... sodorja az elvégező erő sokszor tűz, szakadék, összeomlás, halál felé...

Az ember cselekedeteit nem mindig az ember határozza meg. Ezt nem tudta Vilma, ezért akart olyan kemény elhatározással az összerűbb útra lépni...

Csak aztán minden másként történt... Pedig ő igazán nem akarta...

Még nem volt épen négy óra, mikor a kizánodott, kemény elhatározású, hideg szívű Vilma az ablak mögött állt. Épen a Rosenthal-ház kapujáig látott el. Látta, hogy a szélesre tárt kapun egy fehér ruhába öltözött férfi lép ki... Határozott, sietős lépésekkel tart az iskola felé...

Vilma szive olyat dobbant, mintha kemény, kegyetlen kéz ütött volna rá.

— Jenő!

Úgy érezte, hogy megmozdul vele a szoba... A bútorok szilaj körtáncba suhantak és forogva pergették életrevált magukat a leány előtt...

— Ki innen!...

Futott, minha az életét mentené... Vagy mintha valami mérhetetlen erő sodorta volna...

(Folytatjuk.)

SZINHÁZ

Ma, csütörtökön este
ketten egy jeggyel

Legyen ugy, mint régen volt

Pénteken este premierbérlet, rendes helyárakkal

H. Németi Lilivel

Diadalmas asszony

Csajkovszky zenéjéből összeállított operett. A többi szerepben: Márkus Lajos, Szabó Ernő, Kondor Ily, Sugár Misi, Mányai.

Szombat délután:
VALLOMÁS
Somlay Juliával.
Jön: HAVASI NAPSÜTÉS
Hunyady Sándor legszebb darabja.

Mozi műsor

Hungária: Hófehérke és a 7 törpe.
Apolló: Első tavasz.
Vígszínház: Bors István.

Ma 5, 7, 9 órakor utoljára!
ÉSZAK FELÉ
és fényes kísérő műsor!
Szombattól: **„Három sárkány"**

— **Március 15. a Városi Női Ipariskolában.** Örömmel és nagy lelkesedéssel ünnepelték a szabadság ünnepét a városi ipariskola leánynövendékei. A nemzeti imádság elénekelése után Kovács Olga tanárnő emelkedett szólásra, ki ünnepi beszédében a magyar szabadságszeretet gondolatát fejtette ki. A nagy tetszéssel fogadott előadás után Bagdi Márta, Pércsi Zuzsa, Kövendi Julia, Kovács Eszter, Debreceni Jolán, Engi Kató, Kiss Irén, Doby Irén és Nagy Angéla ipariskolai növendékek szebbnél szebb ének és zeneszámokkal, továbbá alkalmi költemények előadásával valósággal elragadtatták a közönséget. A hazafias ünnepély a Nemzeti Hiszekegy eléneklésével ért véget.

— **A bélben keletkező mérgek által okozott rosszulléteknél** egy-két pohár természetes „Ferenc József" keserűvíz, gyors és alapos bélkiürítő hatásánál fogva, gyakran a legjobb szolgálatot teszi. Kérdezze meg orvosát.

— **Bérbeadási hirdetmény.** A város tulajdonát képező Macsi-folyó kaszáló elnevezésű, Böszörményi-út mentén fekvő 94 k. hold 78 n.-öl területű, — Pallag—Ujföld, Bellegelő 1. sz. a. Fried-féle 76 k. hold 556 n.-öl területű, — Hajdúböszörményi vasút melletti Papp-féle szántó elnevezésű 16 k. hold 80 n.-öl területű, — Balmazujvárosi vasút melletti 8 k. hold 1418 n.-öl területű, — Köntösgáti iskola melletti 6 k. hold 281 n.-öl területű, — Haláp 63. sz. a. Szabó-féle nádas elnevezésű 6 k. hold 85 n.-öl területű ingatlanok 1939. évi október hó 1-től kezdődő 6 évi időtartamra árverésen kerülnek bérbeadásra. Az árverés 1939. évi március hó 20-án d. e. 9 órakor a városháza tanácstermében lesz megtartva. Árverelni szándékozók a kikiáltási ár 15 százalékát az árverés megkezdése előtt a házipénztárnál letétbe helyezni tartoznak és az erről szóló letéti jegyet az árverési bizottságnál bemutatni kötelesek. Árverési feltételek a városi gazdasági ügyosztálynál (Városháza, félemelet) megtekinthetők, s ugyanott nyerhető részletes felvilágosítás is. **Polgármester.**

Jaross Andor jelenlétében megalakult a MAVOSz kassai csoportja

Debrecen, Szeged és Pécs vasutassága is képviseltette magát az alakuló gyülésen

Kassa, március 15. Jaross Andor miniszter, a Felvidéki Egyesült Magyarpárt elnöke kedden este kíséretével együtt Kassára érkezett. Ugyanekkor érkezett Kassára Szeged, Pécs és Debrecen nagyszámú vasutassága is. A pályaudvaron a minisztert Kassa város nevében Tost László polgármester üdvözölte. A Salkház zsúfolásig telt nagytermében tartotta alakuló gyülését a magyar vasutasok országos szövetségének helyi csoportja is. Ezen Jaross Andor miniszter beszédet mondott, melyben hangoztatta hogy ebben az országban nem lesz első- és másodrendű polgár. A gyülés után Jaross Andor miniszter a vasutasok trianoni sorlegünnepségén mondott trianoni sorlegbeszédet. Hangoztatta, hogy a mai haza még szük nekünk, de remélni, hogy a mai kassai ünnep után rövidesen újabb ünnepet ülhetünk.

Kassa, március 15. Az egyesült magyar párt kassai szervezete ma délután tartotta tisztújító közgyülését, amelyen megjelent és felszólalt Jaross Andor miniszter, a párt országos elnöke, aki nagyvonásu beszédet mondott. Az egyesült magyarpárt kassai szervezetének elnökévé újból Tost Barna prelátust választották meg.

A csehszlovákiai események az angol parlament előtt

London, március 15. A szerdai miniszterülés, amely két órahosszat tartott, a csehszlovákiai eseményekkel foglalkozott. A miniszterülés állásfoglalása alapultak a parlamentben elhangzott kormánynyilatkozatok. Az alsóház — tekintettel a csehszlovákiai eseményekre — elhalasztotta a haditengerészeti költségvetés vitáját, amelyet mára tűztek ki. Chamberlain miniszterelnök teljesen lord Halifax lordok házabeli nyilatkozatával egybehangzóan ismertette a március 10. óta lefolyt csehszlovákiai eseményeket,

beleértve Magyarországnak a prágai kormányhoz intézett ultimátumát.

Chamberlain miniszterelnök lord Halifax külügyminiszterrel egybehangzóan kijelentette, hogy Angliát nem kötelezi többé a határkezességre vonatkozó igéret és hogy

az angol bankot utasította, hogy a helyzet tisztázásáig szüntesse be a további kifizetéseket a Csehszlovákiának nyujtandó pénzügyi segély címén.

Ugyancsak Halifax külügyminiszterrel egybehangzóan indokolta a kereskedelemügyi miniszter és a kereskedelmi államtitkár berlini utazásának elhalasztását, mert az események által előidézett helyzet súlyosan megrendítette a bizalmat. Annak hangoztatása kapcsán, hogy a történtek nem egyeztethetők össze a müncheni egyezmény szellemével,

Chamberlain miniszterelnök hosszasan védte a müncheni egyezményt megelőző eljárását.

— A német kormány most a müncheni egyezmény három másik aláírója értesítése nélkül a Münchenben megállapított határon túl küldte csapatait. A német kormány mindeddig azzal indokolta katonai uralma területének kiterjesztését, hogy

a németfajú népeket kebelezi be a német birodalomba.

Most történt elsőizben, hogy a katonai megszállás olyan területet érint, melynek népével Németország nem áll faji kapcsolatban.

— Január 30.-i beszédemben — fejezte be nyilatkozatát Chamberlain — azt a reményemet hangoztattam, hogy elérkezett az idő, hogy mások is meghozzák hozzájárulásukat, melynek előnyeit nemcsak a közvetlenül érintettek élveznék. A jelen körülmények között természetesen keservesen sajnálom azt, ami most történt, azonban

nem hagyjuk magunkat útjainkról letéríttetni.

Emlékezzünk arra, hogy a világ valamennyi népének kívánsága továbbra is a béke reménye körül s a megértés és bizalmat légkörének visszatérése körül központosul. Anglia törekvései most is, mint mindig, arra irányulnak, hogy előmozdítsa e kívánság megvalósulását, hogy a tárgyalások módszerei váltsák fel az erőszakot, mint az ellentétek elintézésének eszközét. Időről-időre visszaeséseket és csalódásokat szerezhetünk ugyan, de

céljaink, amelyek felé törekszünk, olyan nagyjelentőségűek

az emberiség boldogulására nézve, hogy egykönnyen nem adhatjuk fel őket és nem tehetjük azokat félre. (Általános helyeslés.)

A miniszterelnök szavait az ellenzék tapintatlan gúnyos szavakkal, kétkedő közbeszólásokkal s „miért nem mondtad" felkiáltásokkal szakította félbe. A kormánypárt zajos ellentüntetésekkel igyekezett az ellenzék barátságtalan viselkedését ellensúlyozni.

London, március 15. Lord Halifax a lordok házában ismertette a kormány nevében a helyzetet.

— Nem akarom a jóhiszeműség megszegésének vádját hangoztatni, — mondotta — de nem ismerhetem el, hogy az angol kormány Münchenben olyasmire gondolt volna, ami most történt. Még ha meg is kell állapítanom, hogy mindaz, ami történt, a cseh kormány belenyugvásával ment végbe, kénytelen vagyok azt mondani, hogy a müncheni egyezmény szellemét nem tartották meg. Sajnálom, hogy mindez épp most következett be, amikor a bizalom újra éledni kezdett és határozott kilátásokat nyujtott.

TESTEDZÉS

Kispest--Bocskay 3:0 (1:0)

A Takáccsal és Sándorral megerősített Bocskay még mindig nem volt elég erős ahhoz, hogy a Sárkány-utcában pontot raboljon a Kispesttől. Az első félidőben elég jól tartotta magát a debreceni csapat, de a Kispest már ekkor megszerezte a vezetést, amelyet a második félidőben rúgott újabb két góllal biztosított. Igy lett az eredmény: 3:0. Jellemző a Bocskay csatársorának végzetes gólképtelenségére, hogy még ebben a fordulóban egyetlen gólt sem rúgott ellenfelének.

A Kispest—Bocskay mérkőzés lefolyásáról egyébként a következőket jelentik:

Budapest, március 15 MTI: Kispest—Bocskay 3:0 (1:0). Nemzeti bajnoki mérkőzés, a kispesti pályán 1200 néző előtt Klein Árpád bíró vezetésével folyt le. A Kispest biztos védelmével és gólképes csatársorával megérdemelten győzött a debreceni együttes ellen, melynek csatársora pedig időközönként szép támadásokat vezetett ugyan, de a kapu előtt tehetetlennek mutatkozott. A Bocskay mentségére felhozható, hogy az egyik játékosa a II. félidő elején megsérült s a csapat ettől kezdve tíz emberrel játszva, nem tudott ellentállni a Kispest támadó rohamainak. A győztes csapatban a közvetlen védelmen kívül Varga dr. és Déri, míg a Bocskayban Pocsay játszott jól a védelmen kívül. A havas, csúszós jegen eleinte változatos játék alakult ki. A Bocskay szép támadásokat indított. A 10. percben Takács lövése közelről jó helyzetből a kapu mellé futott. Lassan a Kispest magához ragadta az irányitást. A 28. percben Olajkár II. átadásából Déri lapos lövése a hálóba futott: 1:0. A 32. percben a Bocskay támadása során Kemény lövése a tetőléc felett zúgott el. A félidő hátralévő részében a Kispest támadott többet.

Szünet után a 6. percben jó gólhelyzete volt a Bocskaynak, de Markos beadását Palotás közelről a kapu mellé lőtte. A 11. percben Páli jó beadását Olajkár II. közelről a kapu fölé rúgta. A 12. percben Horvát, a Bocskay balszélsőtője olyan szerencsétlenül futott össze a Kispest egyik játékosával, hogy izomrostszakadást szenvedett. A debreceni csapat ettől kezdve tíz emberrel játszott s mindjobban visszaesett. A 19. percben Olajkár II. és Páli helyet cserélt. A Kispest csatársora ettől kezdve még jobban játszott. A 20. percben Kertes merész vetődéssel tudott egy veszélyes lövést fogni. A 30. percben Olajkár II. 20 m-es szabadrúgása a sorfalon túl futva, eredménytelen sarokrúgásra vezetett. A 32. percben Kincses ívelt beadását Nemes a kapu balfelsősarkába helyezte: 2:0. A 38. percben Olajkár II. átadásából Nemes védhetetlen gólt rúgott: 3:0. A 43. percben volt a Bocskaynak is egy gólhelyzete. Markos sarokrúgást eszközölt ki, mely azonban eredménytelen maradt. A mérkőzés a Kispest támadásaival ért véget.

SPORTHÍRMONDÓ

Ismét vereséget szenvedett a PMAV. Beszámoltunk arról, hogy a veretlen PMÁV vasárnap Debrecenben nagy meglepetésre 4:0 arányban vereséget szenvedett a DEAC-tól. A PMÁV szerdán Püspökladányban játszott bajnoki mérkőzést a DVSC II. csapatával és 5:2 (2:0) arányban vereséget szenvedett. A PMÁV csapata nagyon lefört és szétesö játékot mutatott.

Közgazdaság

SZÜNETELT
A TŐZSDÉKEN A FORGALOM

A március 15-i szabadságünnepre való tekintettel a tőzsde elnökségének határozata folytán úgy az értéktőzsdén, mint az árutőzsdén szünetelt ma a hivatalos forgalom.

13542/1939. fj.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY.

Debrecen sz. kir. város törvényhatóságánál ujonnan szervezett, nyugdijjogosultsággal egybekötött s a törvényhatósági bizottság rendes közgyülése által, élefogytiglanra szóló választás utján betöltendő

2. (kettő) a X. fizetési osztályba sorozott mérnöki állásra

valamint

1. (egy) a XI. fizetési osztályba sorozott üresedésben levő műszaki segédtiszti állásra

pályázatot hirdetek.

A mérnöki állásokra az ezen állásokat ujonnan szervező és kormányhatósági jóváhagyást nyert közgyülési határozat értelmében, a m. kir. József műegyetem illetőleg a m. kir. József Nádor műszaki és gazdaságtudományi egyetem mérnöki és épitészmérnöki karán szerzett, vagy ott honosított épitészmérnöki oklevél képesít és ezen felül az állások egyikéhez a statikai képesítés külön feltételként

köttetik ki, a másik állás betöltésénél pedig a statikai képesítés előnyként vétetik tekintetbe.

Aműszaki segédtiszti állásra mindazok pályázhatnak, akik a törvényszerű képesítéssel bírnak. Előnyben részesülnek azonban a 262/1929. Bkgy. sz. közgyülési határozat alapján azok a pályázók, akik a felsőiparískola **építési osztályának végbizonyítványával** rendelkeznek.

Az állásokat járó illetményeket, az 1927: V. tc. 49. §-a alapján foganatosított illetményrendezést tartalmazó, mindenkori — kormányhatósági jóváhagyást nyert — közgyülési határozatok szabályozzák.

Felhivom mindazokat akik a meghirdetett állásokat elnyerni óhajtják, hogy az alábbiak szerint felszerelt és szabályszerüen felbélyegzett pályázati kérvényeiket a város Főispánjához, mint a Kijelölő Választmány Elnökéhez címzetten, a folyó évi április hó 22 (szombat) napjának déli 12 órájáig — közszolgálatban álló pályázók szolgálati felsőbbségük útján, más pályázók pedig közvetlenül — a polgármesteri (közigazgatási) iktatóhivatalba (Városháza földszint 8. sz. ajtó) nyujtsák be. Az e határidőn tul beérkező valamint a kellőképen fel nem szerelt pályázati kérvények figyelembe nem vétetnek.

A pályázati kérvényekhez a következő okmányok csatolandók eredetben, vagy hiteles másolatban:

1.) születési anyakönyvi kivonat; nősöknél házassági anyakönyvi kivonat is;

2.) képesitést igazoló okmányok;

3.) eddigi szolgálatot és esetleges gyakorlatot igazoló bizonyítványok;

4.) közszolgálatra alkalmasságot igazoló m. kir. tisztiorvosi bizonyítvány;

5.) illetőségi bizonyítvány;

6.) egy évnél nem régibb kelető hatósági erkölcsi bizonyítvány;

7.) esetleges katonai szolgálat és háborus kitüntetések igazolása;

8.) az esetleges vitézi, hadigondozotti, vagy tüzharcosi minőség igazolása, végül mellékelendő:

9.) rövid életrajz (curriculum vitae) amelyben összefoglalóan közlendő: a pályázó életkora, vallása, családi állapota, gyermekeinek száma, iskolai végzettsége, képesitése, jelenlegi állása, eddigi alkalmazási, közszolgálatának kezdőpontja, katonai és háborús szolgálata, s egyéb a pályázó személyére vonatkozó érveges adatok.

Azok, akik jelenleg is Debrecen sz. kir város szolgálatában szervezett állást töltenek be, pályázati kérvényeiket, az 1922: VI. tc. 10. §-ának 10 pontja alapján, illetve a m. kir. Közigazgatási Bíróságnak 15.017/1929. P. számu itélete értelmében illetékmentesen nyujthatják be s az 1, 3, 4, 5, és 6. pontokban felsorolt okmányok csatolását mellőzhetik.

Debrecen, 1939. március 10.

dr. Kölcsey Sándor polgármester.

Főszerkesztő: **Dr. Nagy Imre** Felelős szerkesztő: **Benyovszky Pál**
Felelős kiadó:
Alföldi Sajtóvállalat Kft.
Ügyvezető igazgató:
Dr. Kólya Sándor.

APRÓ HIRDETÉSEK

HÁZTARTÁSI-ALKALMAZOTT

Bejárónő
felveszek. Garai-u. 18. félemelet 3. ajtó. 1645

Betöltendő állás NŐKNEK

Leány
bútorüzletbe felvétetik jó irással. Piac-u. 85 Bálint Sándornál 1643

ÁLLÁST KERESŐ NŐK

Házvezetőnőnek
vidékre is elmennék azonnalra. Kar-u. 23. Faragó Bóza 1649

ÁLLÁST KERESŐ FÉRFIAK

Intelligens
keresztyén cipőkereskedő segéd bármilyen munkakörre állást vállal. Leveleket „27 éves" jeligére a kiadóba kérek. 1644

KIADÓ LAKÁS 1 SZOBÁS

Szép, világos,
parkettes udvari helyiségek tánciskolának, társaskörnek, jobb raktárnak azonnalra kiadók. Piac-u. 30. 1642

Nemzeti
szinü
és egyesületi
zászlók,
gyász lobogók
minden méretben
Petriknél
Szent Anna-u. 5. szám

KIADÓ LAKÁS 2 SZOBÁS

Kossuth 67. alatt
udvari 2 szoba, konyha április 1-re kiadó, Csendes udvar. 1611

Két szoba,
konyhás lakás mellékhelyiségekkel együtt kiadó. Híd-u. 2. 1636

Két-
és háromszobás, parkettás, fürdőszobás, gáz- és villannyal ellátott önálló villalakás Poroszlay-út 26. alatt május 1-re kiadó. Érdeklődni Tóth és Sebestyén rt.-nál, Fürdő utca 2. 1664

Két szoba
rendelőnek, irodának, — vagy csak garzonnak kiadó azonnal. Csapó-u. 19 az emeleten Értekezni az udvari lakásban 1769

KIADÓ LAKÁS 3-4-5 SZOBÁS

Kiadó
május 1-re I. emeleti 3-szobás, komfortos lakás. Kossuth-u. 8. 401—1301

Kiadó
május elsejére kétrendbeli elsőemeleti 4-szobás lakás. Csapó-utca 24. sz. Értekezni Horváth felügyelőnél. — Helyivasut Igazgatósága 1553

4 szoba,
elő-, fürdő-, cselédszoba, hideg, meleg viz (autógajzer), külön udvar, május 1-re kiadó Magoss György-tér 16. 1944

4-szobás
emeleti, 5-szobás utcai földszinti lakás május 1-re kiadó. Kossuth 22. 1624

4-szobás
fürdőszobás lakás villannyal, vízvezetékkel, és külön udvarral kiadó május 1-re Fürdő-utca 5. sz. alatt. Értekezni lehet ugyanott a tulajdonossal

AJÁNLAT

KALAPUJDONSÁGOK
nagy választékban és olcsó árban „Arany"-nál, Sas-utca 4. Alakítás 1 P. 409—1507

Családi ház ellenében
idősebb háztulajdonos gondozását vállalnám. Címet „Tisztviselőcsalád" jeligére a kiadóba kérek

Legszebb
tavaszi ujdonságokat legolcsóbban beszerezheti gyári maradékokban dr. Révész Gézánénél, Hangya-udvarban. 1303

Forgalmas helyen,
a nagyállomás mellett, Késes-utca 16. számú ház három lakással és üzlethelyiség lakással, mely kocsmának vagy vendéglőnek igen alkalmas, villany, vízvezeték van, — kevés pénzért megvehető. Az üzlethelyiség kocsmának kiadó. 369

Korrepetál
középiskolásokat, magán vizsgára is előkészit minden tárgyból. Modern nyelvekből speciális módszerrel okl. ref. lelkész. Cím: Benkő, Herczeg-u 6. Vargakert

AUTO-MOTOR KERÉKPÁR

Kerékpár
és alkatrészek, benzin, autóolaj, **Victoria motor, kerékpár** képviselet. — Emerich, Sas-utca 4. 312—1534

Ariel
oldalkocsis motorkerékpár prima állapotban olcsón eladó. Cím: Arany János-u. 18. sz. 1611

TÁRS

Bútorozott
szobába megbizható, intelligens szobatársat keresek. Kigyó-u. 27. Keresztépület 1680

ELADÓ HÁZ

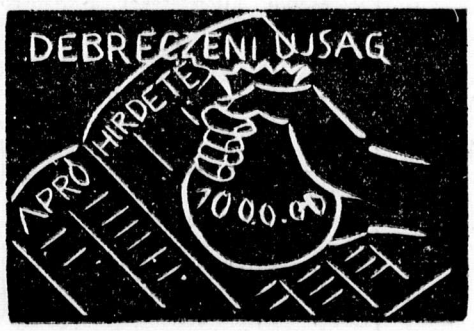
Értékes
és jövedelmező ház közvetlen a vasut közelében minden elfogadható árért eladó.
Teleki-u. 104.

Adómentes
jól jövedelmező ház modern háromszobás, kettő- és egyszobás lakással eladó. Csokonai-utca 24. 315—1528

Márványlapos
ebédlőkredenc és kisebb szekrény ugyancsak márvánnyal eladó. Csapó-u. 10. az udvarban 1770

1 kgr. édes narancs —.72
1 kgr. jaffa narancs —.78
1 kgr. olasz vérnarancs —.78
1 kgr. füge —.88
1 kgr. főző csokoládé 2.40
Gödény csemege üzlet
[illegible] 7. Sétány-sarok mellett. Tel.: 17-81

Hogyha föld van eladóba,
És ha pénz kell az adóba:

Egy hirdetést próbáljon meg,
S meglátja, hogy minden jól megy

A Debreczeni Ujság—Hajdufőld apróhirdetése biztos eredményt hoz!

OKTATÁS

Magántanitást
vállal középiskolai tanár. Kossuth-utca 61. I/sz. 1. 1364

KERESLET

Lakberlekötéssel
családi házat keresek megvételre. Ajánlatokat „Állami tisztviselő" jeligére kiadóba kérek. 319

Kutyát
kimondottan nagyfajtát, hamis házőrzőt megvételre keresek. Cím a kiadóban 1620

Családi ház
18 évig még adómentes, 448 négyszögöl telken, szőlő és gyümölcsössel, 2 nagy szoba, előszoba, konyha, speiz és padfeljáróval, alápincézve, jóvizü kúttal, részben teher átvállalással eladó. Gróf Vecsey-utca 13 szám, Homokkert 243

2-szobás
adómentes családi ház gyümölcsössel erdő közelében olcsón eladó. Hadik-u. 13. szám. Ny.

Eladó
új adómentes ház 2 szoba, mellékhelyiség, 478 □-öl kert, nagy termő gyümölcsössel 1649

Használt autók
és motorkerékpárok alkalmi áron eladók. DKW képviselet. Széchényi utca 24. sz.

ELADÓ
Budai Ezsaiás-utca 51. számú 2-szobás, előszobás kényelmes családi ház.

LAKÁS ÉS SZOBA KERESLET

1 szoba
előszobás főbérleti lakást keresek központban. Címet a kiadóhivatalba kérem leadni. 1167

BUTOR

Irószatlok,
diófa fényezettek eladók Rákóczi-utca 13. sz. Bálint. 321—1121

Eladó
pianino, ebédlőszekrény, bútorok, varrógép, páncélkassza, bicikli, divány, irodaberendezés, zongora, üzleti puld, ingóságok. Csapó tizenhat.

ELADÓ FÖLD

Termő
gyümölcsössel 300 □-öles villatelkek eladók. Sesztina-utca 4. (kisállomás mellett.) 116—1630

ELADÓ ÁLLATOK

Elhelyezés miatt
7 drb. „Csabai" Angora fajnyúl nagyon olcsón ketrecekkel eladó. Megtekinthető Veress-u. 34. 5. ajtó. 1678

KÜLÖNFÉLE

Méhkaptárok,
12-es újrendszerü kaptárok olcsón eladó. Csapókert, Magyar-u. 20. 1491

Méhkaptárok,
12-es újrendszerü kaptárok olcsón eladó. Csapókert, Magyar. 1491

Szlovenszkói
híres magyar íróktól 10 kötetes sorozat, diszkötésben, teljesen új, kifogástalan állapotban, féláron eladó. Nógrádi Mátyás-u. 22., sz. Városi faraktár. 1481

Eladó
1 drb. jóállapotban lévő szénkályha. Piac-u. 49. II. udvar, I. em. 1386

Egy
csaknem új szmoking eladó. Cím a kiadóban. 1132

Eladó
egy üvegfal azonnal megtekinthető „Ibusz" Kisállomás vagy érdeklődni lehet Vendég-u. 9. Sziklassynénál. 1545

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat Rt. müintézetének körforgógépén.
Igazgató:
Somogyi Gábor.